

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Redactie: W. DEN TOOM, Kolonel-Waarnemer
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Luit.-Kolonel van de Gen. Staf

122ste JAAR

Nr 4

APRIL 1953

Nadruk
verboden

Abonnement f3.— per kwart. Overzeese Gewesten en Buitenland f15.— p. jr. Losse ex. f1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V., Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Mededelingen van de Chef van de Generale Staf 182

Redactioneel gedeelte

De cravatte van onze vaandels, door W. Baron van Ittersum, Kolonel tit. b.d. 183

Tegenaanvallen, door E. J. C. van Hootegem, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf 184

Duitse instructies tien jaar geleden 191

Bevelvoering en dienst in staven, door C. Koster, Majoor van de Generale Staf 192

Technische Dienst te veld, door P. Gout, Eerste-Luitenant bij de Technische Dienst 198

Camouflage tegen luchtfotografie en infrarood-observatie, door J. L. Schrikkel, Majoor, Commandant der Camouflageschool 204

Leiderschap, door W. D. H. Eekhout, Luit.-Kolonel der Infanterie 209

Handgranatenbaan voor straatgevechten, door J. G. Brouwer, Eerste Luitenant der Limburgse Jagers 215

Een vergelijking tussen de Engelse en Amerikaanse mr van 4.2 inch, door L. J. C. Schellekens, Kapitein der Infanterie 216

Zijn para-militaire organisaties ook voor ons land nodig?, door H. E. Gramberg, Eerste-Luitenant N.D.V.N. 219

Jongelingen infanterie bataljon in Engeland, door P. T. A. Goossens, Kolonel der Artillerie 220

Economische oorlogsvoorbereiding III, door M. W. J. M. Broekmeyer, Ec. C. Majoor-Waarnemer 222

Nieuwe uitgaven 227

Uit de buitenlandse vakpers 229

De Legerleiding stelt er prijs op vast te stellen, dat het adverteren in dit orgaan uiteraard het verkrijgen van voorkeur voor leveranties aan de Koninklijke Landmacht of aan de Luchtstrijdkrachten niet kan inhouden.

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Redactie: W. DEN TOOM, Kolonel-Waarnemer
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Luit.-Kolonel van de Gen. Staf

122ste JAAR

Nr 4

APRIL 1953

Nadruk
verboden

Abonnement f3.— per kwart. Overzeese Gewesten en Buitenland f15.— p. jr. Losse ex. f1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V., Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Mededelingen van de Chef van de Generale Staf 182

Redactioneel gedeelte

De cravatte van onze vaandels, door W. Baron van Ittersum, Kolonel tit. b.d.	183
Tegenaanvallen, door E. J. C. van Hootegem, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf	184
Duitse instructies tien jaar geleden	191
Bevelvoering en dienst in staven, door C. Koster, Majoor van de Generale Staf	192
Technische Dienst te veld, door P. Gout, Eerste-Luitenant bij de Technische Dienst	198
Camouflage tegen luchtfotografie en infrarood-observatie, door J. L. Schrikkel, Majoor, Commandant der Camouflageschool	204
Leiderschap, door W. D. H. Eekhout, Luit.-Kolonel der Infanterie	209
Handgranatenbaan voor straatgevechten, door J. G. Brouwer, Eerste Luitenant der Limburgse Jagers	215
Een vergelijking tussen de Engelse en Amerikaanse mr van 4.2 inch, door L. J. C. Schellekens, Kapitein der Infanterie	216
Zijn para-militaire organisaties ook voor ons land nodig?, door H. E. Gramberg, Eerste-Luitenant N.D.V.N.	219
Jongelingen infanterie bataljon in Engeland, door P. T. A. Goossens, Kolonel der Artillerie	220
Economische oorlogsvoorbereiding III, door M. W. J. M. Broekmeyer, Ec. C. Majoor-Waarnemer	222
Nieuwe uitgaven	227
Uit de buitenlandse vakpers	229

De Legerleiding stelt er prijs op vast te stellen, dat het adverteren in dit orgaan uiteraard het verkrijgen van voorkeur voor leveranties aan de Koninklijke Landmacht of aan de Luchtstrijdkrachten niet kan inhouden.

Officiële mededelingen

van het

Ministerie van Oorlog

MEDEDELINGEN VAN DE CHEF VAN DE GENERALE STAF

Opgave verschenen voorschriften

1592 *3e Opgave van wijzigingen op voorschrift nr 1592 „Voorlopig exercitiereglement voor de Infanterie”, 3e druk.*

Vooruitlopende op de algehele herziening van het voorschrift, noodzakelijk door het invoeren van de nieuwe organisatie en bewapening van de KL, worden door dit wijzigingsblad o.a. de volgende onderwerpen (opnieuw) geregeld:

1. Het groeten.
2. Het neerzetten van de voeten na een beweging.
3. De gewone pas.
4. De paradepas.
5. Het maken van „Hoofd rechts” door troepen die worden geïnspecteerd.
6. Het inrukken.
7. De inspectie van het geweer.
8. Het afhangen van de uitrustingen.
9. De verrichtingen met de sabel.
10. Het afgeven van het salvo door het vuurpeloton bij begrafenissen met militair eerbetoon.

Voorts vervallen enige onderwerpen, welke thans in het „Reglement op de Eerbewijzen en het Ceremonieel bij de KL” zijn opgenomen.

1641 *Frequentiemeter SCR-211-A, B, C, D, E, F, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, T, AA, AC, AE, AF, AG, AH, AJ, AK, AL en AN., 2e druk. Vbdd nr 4-12-3. (1e druk vervalt hiermede).*

Bediening en onderhoud van de Frequentiemeter SCR-211.

A 1644 *Telefoontoestel EE-8, EE-8-A, EE-8-B. Vbdd nr 4-4-3. 2e gewijzigde druk.*

Tweede gewijzigde druk van Voorschrift A 1644 Telefoontoestel EE-8 (is gelijk aan de 1e druk + 1e opgave van wijzigingen).

1653 *1e Opgave van wijzigingen op Voorschrift 1653 „Accumulatoren en Laadapparatuur”.*

1668 *Aggregaat PE-162-C, vbdd nr 4-11-6.*

Bediening en onderhoud van het aggregaat PE-162-C.

1671 *Telefoonversterker TP-14, vbdd nr 4-10-6.*

Bediening en onderhoud van de Telefoon-versterker TP-14.

1781 *Schietvoorschrift voor de Veldartillerie, deel II — Vuren met waarneming, 2e druk (1e druk is vervallen).*

2034 *Pneumatische betonbreker. Breaker, paving, pneumatic, independent, Thor nr 25.*

2050-1 *Voorlopige Richtlijnen voor het leggen van mijnevelden.*

2283 *Schootstafels Kanon van 155 mm lang M1, M1A1 en M2.*

2330 *Schootstafels voor de vuurmonden van 90 mm AA.*

2506 *3e Opgave van Wijzigingen en aanvullingen op de Boekenlijst nr 2506, Uitgave 1952.*

3410 *Mitrailleur Browning 50 M2HB.*

3411 A *De vierling Browning van 50-in M16AA en M55AA.*

3411 B *Platenatlas behorende bij idem.*

6053 *Magazijns-catalogus tevens Naamlijst. Bevestigingsmiddelen nr 775 deel A-Bouten.*

I K 203 *Instructiekaart nr 203. Smeerkaart Betonbreker pneumatisch Independent-pneumatisch Thor. Model nr 25.*

I K 204 *Instructiekaart nr 204. Smeerkaart Handcirkelzaag, pneumatisch. Skillsawing-Model 2127.*

I K 205 *Instructiekaart nr 205. Smeerkaart Steenboor, pneumatisch. Independent-pneumatisch Thor. Model nr 75.*

I K 206 *Instructiekaart nr 206. Smeerkaart Houtboor, omkeerbaar, pneumatisch Drill pneumatic woodboring Thor nr 62, Model 958.*

I K 207 *Instructiekaart nr 207. Smeerkaart Kleispade, pneumatisch Thor model 412 nr 4913.*

I K 208 *Instructiekaart nr 208. Smeerkaart Kettingzaag, pneumatisch Saw pneumatic chain 24 inch timberhog.*

I K 209 *Instructiekaart nr 209. Smeerkaart Spijkerhamer, pneumatisch. Ingersoll-rand-Model 6CND.*

Einde van de Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

De cravatte van onze vaandels

door W. BARON VAN ITTERSUM, Kolonel tit. b.d.

Bij Legerorder nr 304 van 1952 is het toevoegen van een cravatte aan enkele van onze vaandels en standaarden voorgeschreven. Daarbij is o.m. bepaald, dat in geval van naamsverandering van een korps, dat een vaandel (standaard) voert, dit ereteken ongewijzigd blijft. De naamsverandering zal tot uiting worden gebracht door een aan de stang te bevestigen strik met twee naar omlaag hangende stroken, cravatte genaamd, op één waarvan de nieuwe naam is geborduurd. Bij een eventuele volgende naamswijziging wordt de cravatte door een nieuwe vervangen; de oude cravatte wordt alsdan op een passende wijze bij het korps bewaard. Voorts is een beschrijving gegeven van de cravatte en van de plaats waar de nieuwe naam van het korps en van de datum der naamsverandering wordt vermeld.

Voor onze eretekenen is de invoering van cravattes geheel nieuw; wel troffen wij een cravatte aan bij het vaandel van het Zwitserse Regiment Nr 32, dat indertijd in Nederlandse dienst was.

In de memorie betreffende de uitreiking, vernieuwing en inlevering van vaandels en standaarden bij het Nederlandse Leger sedert 1813, door F. H. A. Sabron, wordt gewaagd van cravaten.

Op 12 April 1817 verzocht de Generaal Ziegler te mogen weten of het goed was, dat de cravatte aan het vaandel met de Zwitserse nationale kleuren, zijnde rood en wit, werd gesierd, dan wel hoe de cravatte anders behoorde te zijn. De Commissaris-Generaal van Oorlog antwoordde hierop bij brief van 18 April 1817 nr 50, dat de cravatte kon gekleurd worden als de korpscommandant het zou goedvinden, omdat de cravatte geen wezenlijk deel van het vaandel uitmaakt.

Bij schrijven van 22 Juli 1819 werd aan Z.M. de Koning een als model ontworpen vaandel voor onze regimenten ter goedkeuring aangeboden. De Commissaris-Generaal van Oorlog berichtte daarbij o.m.: „Teneinde in de gehele betekenis van het woord het vaandel in optima forma aan Uwe Majesteit te kunnen aanbieden, heb ik de vrijheid genomen, de volgens oud gebruik daarbij behorende cravatte er bij te voegen, zonder mij echter te veroorloven enig cijfer op dezelfde te plaatsen, alzo ik daardoor zou vermenen, te anticiperen op de intentie, hetzij van Uwe Majesteit zelve of van Hoogstdezelfs Koninklijke Gemalin, wier goedgunstige welwillendheid misschien dit versiersel aan het vaandel zelve zoude willen hechten”.

De Koning deed bij Kabinetsschrijven van 6 Augustus 1819 antwoorden, dat Z.M. zich kon verenigen met het model, „de geborduurde cravattes” alleen uitgezonderd, welke Zijne Majesteit wenst dat niet in aanmerking komen”. Door deze beslissing zijn uit zuinigheidsoverwegingen nimmer cravattes aan onze eretekenen toegekend.

Thans zullen volgens de bovengenoemde legerorder voor een cravatte in aanmerking komen de eretekenen van het Garderegiment Fuseliers Prinses Irene, van het 1e Regiment Genietroepen en van het Regiment Huzaren Prins Alexander.

Tenslotte is bepaald, dat het toevoegen van een cravatte aan een vaandel (standaard) plaatsvindt zonder militair ceremonieel.

Tegenaanvallen

door E. J. C. VAN HOOTEGEM, *Luitenant-Kolonel van de Generale Staf, Directeur van de Hogere Krijgsschool.*

1. Doel van deze tactische aanwijzing.

De behandeling van de tegenaanval op divisieniveau en lager, waarbij in het bijzonder de bevelsverhouding (control and command) tot uiting wordt gebracht. De aanwijzing is bedoeld als een aanvulling op de artikelen in de *Militaire Spectator* van:

- Luitenant-Generaal A. T. C. Opsomer, „Lessen uit de Oefening *Holdfast*”, Februari 1953, Nr 2;
- Generaal Majoor J. H. Couzy, „Tegenaanvallen”, December 1952.

2. Inhoud.

- a. De doctrine van de verdediging.
- b. Het tot stand komen van een stelling.
- c. Het doel van de tegenaanval.
- d. Soorten tegenaanvallen.
- e. Het projecteren van tegenaanvallen.
- f. Opdrachtverlening en leiding (control).
- g. Voorbereiding en uitvoering (command).
- h. Handelingen na de tegenaanval.
- i. Enige voorbeelden van bevelsverhouding.

3. De doctrine van de verdediging.

a. *Divisie en hoger* (US FM 100-5, Operations).

Het verdedigend gevecht beoogt het inrichten van een stelling, welke tot elke prijs behouden moet blijven; het gebruik van veiligheidstroepen voor die stelling, teneinde daarmee de vijandelijke opmars te vertragen en te desorganiseren en hem omtrent het juiste beloop van de stelling in het onzekere te laten; het aanhouden van een sterke reserve om hem, indien hij de stelling mocht binnendringen, door inzet van *tegeenaanvallen* te vernietigen, nadat zijn eigen aanval tot staan is gebracht.

b. *Infanterie Regiment* (US FM 7-40, Infantry Regiment).

Het verdedigend gevecht beoogt het inrichten van een stelling, welke tot elke prijs behouden moet blijven; het gebruik van veiligheidstroepen voor die stelling, teneinde daarmee de vijandelijke opmars te vertragen en te desorganiseren en hem omtrent het juiste beloop van de stelling in het onzekere te laten; het aanhouden van reserves, teneinde in staat te zijn de omvang van zijn penetratie te beperken en hem door middel van de *tegeenaanval* wederom terug te werpen, indien hij er in mocht slagen de stelling binnen te dringen.

c. Uit het voorgaande blijkt, dat de doctrine van de verdediging op hoog en laag niveau in wezen gelijk is. Enig verschil in de redactie vindt men bij het bepalen van de bedoeling van de tegenaanval. Aangenomen kan evenwel worden, dat dit in de practijk geen wezenlijk verschil in de

uitvoering betekent. Ook op een hoog niveau dient de omvang van de penetratie te worden beperkt, terwijl vernietigen steeds prevaleert boven terugwerpen, *immers het doel van het gevecht is en blijft het doden van de vijand.*

4. Het tot stand komen van een stelling.

De doctrine van de verdediging bepaalt de handelingen, welke moeten worden verricht om tot een goede stelling te komen. Dit zijn:

- het inrichten van de eigenlijke stelling;
- het uitzenden van veiligheidstroepen vóór de stelling;
- het projecteren van tegenaanvallen.

Het gebied, dat door een eenheid ter verdediging moet worden ingericht, wordt doorgaans aangegeven in de opdracht van de hogere commandant. Iedere commandant — op welk niveau dan ook, — die een dergelijke opdracht ontvangt, zal eerst overgaan tot het vaststellen van die terreindelen, welke zijn gebied zodanig beheersen, dat het al dan niet bezetten en bezet houden ervan het staan of vallen van de gehele stelling kan uitmaken. Hiertoe behoort tevens het terrein, waarin een tegenaanval moet worden uitgevoerd, aangezien bij het lanceren hiervan — zoals bij elke aanval — de startlijn vast in eigen hand moet zijn. Dergelijke terreindelen noemt men sleutelpunten of sleutelopstellingen (ground vital to defense, key points).

Deze sleutelopstellingen moeten te allen tijde vast in eigen hand zijn en zij moeten als sterke steunpunten worden ingericht. Zouden zij geheel of ten dele verloren gaan, dan moeten zij onverwijld worden heroverd en opnieuw worden bezet.

Voor het bezetten ervan moet de commandant *ogenblikkelijk en voortdurend* een voldoende sterke troepenmacht inzetten. *Ogenblikkelijk* omdat men niet het risico mag lopen, dat een sleutelpunt van de stelling, tijdens een kritieke fase van de strijd en door de omstandigheden van het ogenblik, niet meer zou kunnen worden bezet. *Voortdurend*, omdat het niet mogelijk is troepen, tijdens de gevechtshandelingen, uit een sleutelpunt te nemen teneinde hen ergens anders als reserve in te zetten. Handelt men tegen deze beginselen, dan loopt men in beide gevallen gevaar dat de gehele stelling, door het uitvallen van vitale punten en het mogelijk bezetten daarvan door de vijand, in de lucht zou komen te hangen.

Nadat de commandant heeft vastgesteld hoeveel troepen hij voor deze sleutelpunten nodig heeft, weet hij tevens hoeveel troepen hij nog ter beschikking heeft voor:

- het verder bezetten van de stelling;
- het uitzenden van veiligheidstroepen vóór de stelling;
- tegenaanvallen.

Beide eerstgenoemde handelingen zullen niet verder worden besproken. Het uitzenden van veiligheidstroepen vóór de stelling zal, in onze verhoudingen, aan beperkingen zijn gebonden. Men leze De Militaire Spectator, Oct. 1951, GenMaj J. H. COUZY: „De beveiliging van een stelling”. Ook het US Manual FM 100-5, Operations onderkent deze mogelijkheid in punt 545, waar het zegt:

„Friendly aviation, general covering forces, the general outpost,

the combat outpost and other local security measures of forward elements of the battle position comprise the usual security echelons in front. *Conditions may prelude the employment of all these means, but in a deliberate defense, a commander must provide security elements within the means available.*

5. Het doel van de tegenaanval.

Afhankelijk van de omstandigheden kan aan een tegenaanval een der volgende doelstellingen ten grondslag worden gelegd:

- het stabiliseren van een bestaande toestand;
- het vernietigen van een doorgedrongen vijand;
- het heroveren en opnieuw bezetten van verloren gegaan en, voor het behoud der stelling in haar geheel, onmisbaar terrein;
- een combinatie van de drie voorgaande doelstellingen, indien hiervoor een voldoende aantal troepen ter beschikking staat.

6. Soorten tegenaanvallen.

In het algemeen kent men:

- de *voorbereide tegenaanval* (prepared counterattack), welke van het begin af deel uitmaakt van het verdedigingsplan en waarvan de uitvoering tot in details is bezien;
- de *onmiddellijke tegenaanval* (immediate counterattack), welke door niet, of slechts ten dele, voorziene gevechtsomstandigheden wordt opgelegd, en welke ten hoogste gedeeltelijk te voren is bezien.

7. Het projecteren van tegenaanvallen.

Tegenaanvallen moeten worden voorbereid op elk deel van de stelling, waar redelijkerwijs kan worden verwacht dat de vijand zal binnendringen en waar hij door dit binnendringen vitale delen van de stelling in gevaar brengt. De hogere commandant moet daarbij onder meer aangeven:

- bij welke uiterste afmeting van de vijandelijke penetratie het nog mogelijk zal zijn, *met de beschikbare middelen*, de vijand door een tegenaanval terug te werpen of te vernietigen;
- welke troepen de penetratie moeten stoppen;
- waar hij, indien mogelijk, slag wil leveren;
- welk terrein waard is om te worden heroverd en welk terrein niet.

8. Opdrachtverlening en leiding (control).

a. *Opdrachtverlening.*

De opdracht voor een tegenaanval ontvangt een eenheid doorgaans van de hogere commandant. Deze toch zal, op aanwijzingen van zijn eigen commandant, de verdediging van zijn gebied — inclusief het voorbereiden van tegenaanvallen — moeten coördineren. Tevens is hij het die, tijdens het verloop der gevechtshandelingen, de toestand in zijn gehele rayon het best zal kunnen overzien.

Tegenaanvallen kunnen worden opgedragen aan troepen, welke zelf een verdedigende opstelling hebben ingenomen (niet een opstelling in sleutelpunten!), dan wel aan troepen, die — in hun geheel of in tactische groeperingen gesplitst — zijn geconcentreerd en, geheel of ten

dele, mobiel worden gehouden. Het eerste zal vooral het geval zijn op een laag niveau (regiment en bataljon in voorste lijn). Hoe hoger het niveau, des te meer zal mobiliteit zijn vereist teneinde het tijdverlies, dat door het afleggen van de grotere afstanden verloren gaat, niet nog eens te vergroten door de noodzaak van een al te tijdrovende concentratie.

Opdracht en bevelen, welke aan de troepen voor de tegenaanval worden gegeven moeten positief en zeer duidelijk zijn. Omtrent de bedoeling van de opdrachtgever mag geen twijfel kunnen bestaan. De *opdracht* wordt, in grote lijnen, neergelegd in het operatiebevel voor de verdediging, de *nadere aanwijzingen voor de uitvoering* in het operatiebevel voor de tegenaanvallen. Aan de hand van beide geeft dan de commandant, die met de voorbereiding en uitvoering is belast, zijn eigen bevelen uit. Indien meer dan één tegenaanval wordt opgedragen, moet prioriteit van voorbereiding worden vastgesteld.

Behalve de aanwijzingen, neergelegd in punt 7 hierboven, bepaalt de opdrachtgever de bevelsverhouding en geeft hij aan welke troepen aan de tegenaanval zullen deelnemen. Hij legt aanvalsrichting en aanvalsdoel vast en regelt de steun, welke de overige wapens en troepen van zijn eenheid (inclusief versterkingen en ondersteuning) moeten verlenen aan de commandant, die met de voorbereiding en uitvoering der tegenaanvallen is belast. Hij streeft er bij dit alles naar te komen tot het geven van een enkele krachtige klap met alle hiervoor beschikbare troepen en waarbij alle tanks zijn ingedeeld, welke op dat tijdstip niet elders, actief, aan de gevechten deelnemen. Indien mogelijk richt hij zijn aanval tegen een der schouders van de penetratie en niet tegen de neus, zich voor ogen houdende, dat een penetratie zeer gevaarlijke afmetingen kan aannemen, indien uitbreiding in de breedte niet is geblokkeerd.

Bij het opmaken van zijn plannen dient hij zich voorts te realiseren, dat een zodanige flexibiliteit moet zijn verzekerd dat, terstond en met weinig moeite, die regelingen moeten kunnen worden getroffen, welke nodig zijn om aan enige verandering in de toestand het hoofd te bieden. Immers, hoe goed een verdediging ook is georganiseerd en hoe goed de mogelijkheden van de vijand ook zijn overwogen, het initiatief is, *in eerste instantie*, bij hem en niet bij de verdediger.

b. *Leiding.*

De opdrachtgever behoudt te allen tijde de leiding over het voeren van de verdediging in zijn stellinggebied, dus ook die over de voorbereiding en uitvoering van tegenaanvallen (hij bepaalt o.a. of en wanneer een tegenaanval moet worden ingezet).

Op divisie- en lager niveau zal het vaak, in verband met een mogelijk verloren gaan van de verrassing, niet doenlijk zijn de tegenaanval volledig te beoefenen. Indien dit wel uitvoerbaar is zal de opdrachtgever de nodige faciliteiten (terrein) moeten verlenen. In elk geval moet er naar worden gestreefd, dat zoveel ondercommandanten als mogelijk het aanvalsterrein betreden en verkennen en, aldaar, het voorlopig plan vernemen. Teneinde een zo groot mogelijke samenwerking te bevorderen moeten hierbij tevens de vertegenwoordigers van de toegevoegde en ondersteunde wapens aanwezig zijn.

Zoals reeds gezegd, bepaalt de opdrachtgever of — en wanneer — een tegenaanval wordt ingezet. Ten aanzien hiervan zegt een recent rapport uit KOREA het volgende:

„Indien een commandant de volgende vragen niet in bevestigende zin kan beantwoorden moet hij zijn troepen een voorbereide stelling (blocking position) doen innemen en het hogere niveau vragen de tegenaanval uit te voeren:

- is de aanvalsdrang van de vijand gestopt?
- blijft de integriteit van de stelling, ondanks de penetratie, gehandhaafd?
- kan het gevechtsdoel bij daglicht worden bereikt of zal bij duisternis moeten worden geconsolideerd? ¹⁾
- heeft mijn tegenaanval een redelijke kans van slagen tegen de te verwachten tegenstand?”

9. Voorbereiding en uitvoering (command).

a. Voorbereiding.

De commandant, die de opdracht voor een tegenaanval ontvangt, bereidt het gedetailleerde plan voor, na de commandanten der ondersteunende eenheden te hebben geraadpleegd. Een dergelijk plan moet van een zodanige soepelheid zijn, dat het gemakkelijk kan worden aangepast aan de toestand, zoals deze zich gedurende het verloop van de vijandelijke aanval ontwikkelt.

Hij legt zijn plan aan zijn opdrachtgever ter goedkeuring voor en zorgt voor de coördinatie met ondersteunende en belendende eenheden.

Een plan voor de tegenaanval houdt in:

- vaststelling van de uitgangsstelling en de startlijn, alsmede van de wegen, welke daarheen leiden;
- formatie;
- aanvalsrichting;
- gevechtsdoel;
- vuursteun;
- gebruik van versterkende en ondersteunende eenheden;
- handelingen na het bereiken van het gevechtsdoel;
- verbindingen;
- zo mogelijk, beoefening;
- coördinatie met commandanten van gebieden, waardoor de tegenaanval passeert;
- tenminste op regiments- en bataljonsniveau, coördinatie met de commandant van de tijdelijke reserve, die bij het verlaten van zijn verdedigende opstelling de verantwoording voor dit gebied overneemt. ²⁾

b. Uitvoering.

Omtrent de uitvoering is, in paragraaf 8, reeds een en ander gezegd.

1) Hoe hoger het niveau, hoe minder dit van toepassing is. Een tegenaanval op zeer hoog niveau zal dagen kunnen duren en alsdan is het tijdstip waarop het gevechtsdoel zal zijn bereikt zeer moeilijk of in het geheel niet te bepalen.

2) Indien de reserve van een commandant voor het uitvoeren van een tegenaanval wordt ingezet moet deze — tijdig — een nieuwe, tijdelijke reserve formeren teneinde aan onvoorziene omstandigheden het hoofd te kunnen bieden. Deze reserve kan bijvoorbeeld bestaan uit genietroepen, dienstroepen, e.d. Aangezien een bataljon of regiment in voorste lijn geheel aan de grond zit, zal de tijdelijke reserve op dit niveau doorgaans het steunpunt moeten bezetten, dat door de troepen bestemd voor het uitvoeren van de tegenaanval wordt verlaten.

Het succes van een tegenaanval hangt grotendeels af van de verrassing, welke wordt bereikt en van de driestheid en snelheid, waarmede hij ten uitvoer wordt gelegd. Dit geschiedt in een periode van verwarring en desorganisatie bij de vijand, welke valt binnen het tijdsbestek, dat deze de stelling is binnengedrongen doch nog geen tijd heeft gehad voor reorganisatie. Bedoelde periode is betrekkelijk kort.

Indien de vijand aanvalt met steun van veel pantser dient men vooral hiertegen zijn krachten te concentreren.

Goede voorbereiding en tijdige waarschuwing — dus goede verbindingen — zijn de voornaamste middelen om de moeilijkste beslissing bij het doen van tegenaanvallen — *het vaststellen van het tijdstip waarop de aanval moet ingaan* — te helpen nemen. Actiebereidheid wordt verzekerd door de soepelheid van het plan, het snel nemen van beslissingen en door een tijdige verplaatsing van de in te zetten troepen van hun opstelling naar verzamelplaats en/of uitgangsstelling.

10. Handelingen na de tegenaanval.

a. *De tegenaanval is geslaagd.*

Tenzij de hogere commandant anders heeft bepaald, gaan de aanvalstroepen in geen geval verder dan de frontlijn. Het contact met de vijand aan de andere zijde daarvan wordt onderhouden op de wijze welke bij het voeren van het verdedigend gevecht gebruikelijk is, i.e. door het afgeven van vuur, door waarneming en door patrouillegang. Vooral op een hoger niveau is het niet steeds noodzakelijk, dat herstel van de frontlijn mede het doel is van de tegenaanval.

De aanvalstroepen bezetten voorlopig het heroverde terrein, ten einde de kracht van de stelling te waarborgen. De hogere commandant zal de reorganisatie moeten bezien in het kader van de verdediging van zijn gehele gebied. Hij zal moeten voorzien in de uiteindelijke bezetting van het heroverde gebied, waarbij hij uiteraard geen andere sleutel-punten van troepen kan ontbloten. Hij zal voorts een nieuwe reserve moeten aanwijzen. De tijdelijke reserve moet als zodanig worden ont-slagen en neemt haar normale werkzaamheden weder op.

b. *De tegenaanval is niet geslaagd.*

De troepen graven zich in ter hardnekkige verdediging van het reeds heroverde terrein. De hogere commandant wordt hieromtrent ingelicht en neemt de nodige maatregelen of geeft bevelen voor het aanbrengen van verbeteringen in het verdedigingsstelsel, rekening houdende met het niet slagen van de tegenaanval.

11. Enige voorbeelden van bevelsverhouding ³⁾.

a. *Algemeen.*

Indien aan een tegenaanval zowel infanterie als tanks deelnemen, wordt de bevelsverhouding bepaald door de aard van de aanval. Is het

³⁾ Het gestelde in de, bij het begin van deze aanwijzing gememoreerde, verhandelingen van Luitenant Generaal Opsomer en Generaal Majoer Couzy, blijft onverminderd gelden. Men realiseere zich voorts, dat onderstaande voorbeelden slechts mogelijkheden aangeven en dat enige verandering in de toestand tevens een wijziging in de bevelsverhouding met zich mede *kan* brengen.

een infanterieaanval, dan commandeert de infanterist; is het een cavalerieaanval, dan commandeert de cavalerist. *Dit geldt voor elk niveau.* Bij de hieronder volgende voorbeelden wordt, gemakshalve, steeds aangenomen, dat sprake is van een infanterieaanval.

De meest doeltreffende bevelsverhouding bereikt men als de tegenaanval wordt opgedragen aan de laagste commandant, wiens onderdeel hiervoor, in verband met ligging en sterkte, in aanmerking kan worden gebracht. Deze immers zal het toekomstige aanvalsterrein het best kennen en op het ogenblik, dat de tegenaanval moet worden ingezet het best op de hoogte zijn van de toestand ter plaatse, i.e. hoever de vijand precies is doorgedrongen, door welke troepen zijn opmars is gestopt, welke vuursteun zijn aanval van deze troepen kan verwachten. Bedoelde commandant moet evenwel, op het ogenblik van inzet, de toestand in zijn verdedigingsgebied nog beheersen. Hij moet nog over voldoende middelen beschikken om de vijand met eigen krachten te stoppen en gestopt te houden en tegelijkertijd hiermee de aanval te lanceren, dan wel de aanval te lanceren met een troepenmacht, die hem ter beschikking is gesteld en welke hij in staat is aan te voeren door middel van zijn commando-orgaan.

Indien een eenheid het verdedigende gevecht voert met alle onderdelen in voorste lijn kan er op dat niveau van een tegenaanval geen sprake zijn.

b. Het infanteriebataljon in voorste lijn.

Dit vormt een steunpunt, waarbij het gehele bataljon is ingegraven. Bij twee compagniessteunpunten in voorste lijn en een in tweede lijn *kan* de commandant van dit laatste, van de bataljonscommandant, de opdracht ontvangen tegenaanval(len) voor te bereiden op een of beide steunpunten in voorste lijn. De betreffende compagniescommandant is dan commandant (command). De bataljonscommandant behoudt de algemene leiding (algemene aanwijzingen, voorbereidingsmaatregelen te treffen buiten het gebied van de compagnie in tweede lijn, vuursteun, bevel voor inzet, enz.) (control).

c. Het infanterieregiment in voorste lijn.

Het gehele regiment is ingegraven. Bij twee bataljonssteunpunten in voorste lijn en een in tweede lijn *kan* de commandant van dit laatste, van de regimentscommandant opdracht krijgen tegenaanval(len) voor te bereiden op een of beide steunpunten in voorste lijn. De betreffende bataljonscommandant is dan commandant (command). De regimentscommandant behoudt de algemene leiding (control).

d. De infanteriedivisie in voorste lijn.

Steeds moeten tanks aan de tegenaanval deelnemen, wellicht het gehele tankbataljon van de divisie. In onderstaande wordt echter verondersteld dat steeds sprake is van een infanterieaanval.

De divisiecommandant behoudt te allen tijde de algemene leiding (control). Verschillende gevallen kunnen zich nu voordoen. Bij al deze gevallen kan de troepenmacht, welke voor de tegenaanval is aangewezen, een verdedigende opstelling hebben ingenomen en statisch zijn, dan wel — geheel of ten dele — mobiel worden gehouden.

Indien in de plannen van de divisiecommandant wordt aangenomen,

dat de vijandelijke penetratie in elk geval van een zodanige aard zal zijn dat de regimentscommandant, in wiens gebied deze plaats vindt, nog slechts een statische rol kan spelen en een zodanig deel van zijn stelling onder de voet is gelopen, dat hij niet meer in staat is de toestand geheel en al te beheersen, kunnen de volgende bevelsverhoudingen voorkomen:

- indien de tegenaanval wordt opgedragen aan een geheel (versterkt) regiment (hetgeen uitzondering zal zijn), treedt de RC van dat regiment als bevelvoerder op (command);
- indien de tegenaanval wordt opgedragen aan een versterkt bataljon treedt de BC als bevelvoerder op (command);
- indien de tegenaanval wordt opgedragen aan een troepenmacht, bestaande uit twee bataljons, behorende tot verschillende regimenten, treedt, indien dit slechts enigszins mogelijk is, de regimentscommandant van een dier regimenten als bevelvoerder op. Bij voorkeur wordt hiervoor niet een der bataljonscommandanten aangewezen, aangezien deze niet zou beschikken over de nodige commandofaciliteiten (staf, verbindingsmiddelen, enz.);
- indien de tegenaanval wordt opgedragen aan een regiment minus een bataljon (versterkt) treedt de RC van dat regiment als bevelvoerder op (command).

Indien in de plannen van de divisiecommandant wordt aangenomen, dat de vijandelijke penetratie van een zodanige aard zal zijn dat de regimentscommandant, in wiens gebied deze plaats vindt, een actieve rol kan spelen, omdat hij de toestand in zijn gebied volkomen beheerst, kan:

- deze worden opgedragen de tegenaanval uit te voeren met een deel van zijn eigen troepen;
- aan deze een troepenmacht, afkomstig van het hogere niveau, ter beschikking worden gesteld welke hij middels zijn eigen bevelsorgaan nog kan aanvoeren, teneinde daarmee de tegenaanval voor te bereiden en uit te voeren.

Duitse instructies tien jaar geleden

Merkblatt 55 e/68.

Nur für den Dienstgebrauch!

Afghanistan

*Geographisch-hygienische Bemerkungen
Vom 30.11.1942*

De vóór en tijdens de 2e wereldoorlog in Duitsland opgestelde militair-aardrijkskundige studiën strekten zich uit over praktisch geheel Europa, over Noord-Afrika, Palestina, Trans-Jordanië, Syrië, Irak en Iran. Als aanvulling op de nopens die studiën verschenen overzichten (RMI 150, bewerkt in OLE 1952-01) mag de bovengenoemde brochure worden vermeld. Zij geeft een indruk met welke eventuele oorlogstonelen Duitsland 10 jaren geleden rekening meende te moeten houden. Zij was be-

stemd voor „Unterrichtung der Sanitätsoffiziere und Offiziere über die Eigenarten des Landes” en geeft in 19 bladzijden een overzicht van bodem, vegetatie, klimaat, wateren, watervoorziening, volk, economie, verkeerswezen, endemische ziekten (met kaart) en ziekenhuizen.

Een ander souvenir uit de „pantserkazerne” bij Neu-Brandenburg (Mei '45) is het

Merkblatt 53/4.

Der Arzt in warmen Ländern,

een boek van 161 bladzijden en 24 uitslaande platen. Het werd nog in April 1944 uitgegeven, bijna een jaar nadat Duitsland was verdreven uit Noord-Afrika.

S. S.

Bevelvoering en dienst in staven

door C. KOSTER, *Majoor van de Generale Staf, Leraar H. K. S.*

(III, vervolg van blz. 133, Maart 1953).

Volledigheidshalve wil ik hieronder de overige functies van de Sectie G1/S1 behandelen, welke coördinatie met andere Speciale Staf Secties dan de A.G. behoeven. Ook hierbij zal ik nagaan of, in de huidige verhoudingen, de Veldstaven aan deze taken uitvoering kunnen geven. De bedoelde functies zijn: handhaving krijgstuicht, moreel, gravendienst, behandeling burgers (werkkrachten voor het onderdeel en burgers in het bezette gebied) krijgsgevangenen en inwendige organisatie van de Staf.

Handhaving krijgstuicht.

Vanzelfsprekend moet elke meerdere erop toezien dat een goede krijgstuicht in een eenheid wordt gehandhaafd, maar daarnaast moet ook de Sectie Personeel zijn speciale aandacht wijden aan dit facet van Personeelsbeleid, teneinde de Commandant steeds een indruk te kunnen geven, waar de krijgstuicht dreigt te verslappen en welke tegenmaatregelen kunnen worden getroffen. Met behulp van enige Speciale Stafsecties kan de G1/S1 een inzicht verkrijgen van de stand van de krijgstuicht bij de eenheden, terwijl bezoeken bij — en rapporten van — eenheden eveneens een indruk kunnen verschaffen.

De volgende Spec. Staf Secties kunnen de G1 inlichtingen verstrekken omtrent de krijgstuicht in de onderdelen en kunnen eventueel aanwijzingen krijgen van de Sectie G1 om bepaalde maatregelen te treffen: Kon. Marechaussee, Mil. Juridische Dienst, Geestelijke verzorgers, Welzijnsverzorging, Geneeskundige Dienst, Inspecteur Generaal en Voorlichtingsofficier.

De aanwijzingen van een goede of slechte krijgstuicht bij de onderdelen zijn vele, ik noem hier enige:

- aantal deserteurs en ongeoorloofd afwezigen;
- aantal krijgsraadzaken;
- gevallen van geslachtsziekten;
- aantal ziekenrapportklanten (met geringe of gefingeerde klachten);
- verwaarlozing of verlies van uitrustingsstukken;
- verzorgdheid van uiterlijk en tenue;
- verzorgdheid van de verblijven;
- aantal en redenen van verzoeken om overplaatsing.

Het is de taak van de Sectie G1 om deze aanduidingen te analyseren en maatregelen te treffen, c.q. aan de commandant voor te stellen, teneinde verbetering aan te brengen. Vanzelfsprekend dient de G1 de preventieve maatregelen op de voorgrond te stellen, want ook hier geldt: voorkomen is beter dan genezen. Talrijk zijn deze preventieve maatregelen, die onder steeds wisselende omstandigheden, kunnen worden getroffen. De voornaamste zijn wel:

- goede, voor hun taak berekende, commandanten;
- goede, intensieve opleiding;

- goede voorlichting omtrent krijgstucht en de wettelijke regelingen hieraan verbonden;
- houden van inspecties en parades;
- aankweken van trots voor het wapen, dienstvak en onderdeel;
- juist gebruik van de Kon. Marechaussee;
- goede samenwerking tussen militaire en burgerinstanties;
- goede verlofregeling;
- buurten c.q. huizen tot verboden gebied verklaren;
- eenheid van strafmaat voor het gehele onderdeel en daarbij steeds voorkomen, dat gestraften, door hun straf, zware of gevaarlijke diensten mislopen.

Deze taak van de G1/S1 Sectie kan zeker in de Veldstaven worden uitgevoerd. Deze sectie zal dan echter door Periodieke rapporten (Periodiek Personeel Rapport en Onderdeels Rapport) van de verschillende facetten van de handhaving krijgstucht op de hoogte moeten worden gehouden, terwijl voortdurend overleg moet bestaan met de genoemde Speciale Staf Secties.

Moreel.

Dit onderwerp hangt nauw samen met het voorgaande.

Een onderdeel waarin een goede krijgstucht heerst zal ook een goed moreel bezitten.

„Morale is the mental attitude assumed toward Army Life and everything associated with it, by the individual man, or group of men”.

„Morale is a result of leadership”.

„With proper leadership, good morale will exist despite physical fatigue, hardship, privation and selfsacrifice”.

Ziehier enige uitspraken over het moreel van de man en het moreel van een onderdeel, neerkomende op de uitspraak: „Een goede commandant. . . ., een goede troep!”

Afgezien van dit feit, beschikt de commandant in zijn Sectie G1/S1 over een medewerker, die hem voortdurend moet inlichten omtrent de verschijnselen van de stand van dit moreel en welke sectie daarbij steeds bedacht moet zijn op het nemen van maatregelen om dit moreel op te voeren. Deze maatregelen kunnen zijn:

- een goede verlofregeling en maatregelen voor aflossing en recreatie van vermoeide eenheden;
- verlenen van decoratiën en eervolle vermeldingen;
- goede veldpostregeling;
- goede cadidienst;
- juiste financiële regelingen voor de man en zijn verwanten;
- goede geestelijke verzorging;
- goede welzijnszorg.

De genoemde punten spreken voor zichzelf, doch op enkele wil ik ingaan, omdat de veldstaven hier in de Nederlandse verhoudingen weinig of geen invloed kunnen uitoefenen.

Bij het verlenen van verlof en het opnemen in rust- en recreatie-oorden, tijdens de oorlogsomstandigheden, dienen de frontlijneenheden prioriteit te verkrijgen. In de Amerikaanse voorschriften wordt hierop uitvoerig ingegaan, en reeds percentages vastgelegd voor de verschil-

lende wapens en diensten, waarbij vanzelfsprekend de infanterie de eerste rechten kan doen gelden. (Een infanteriesoldaat is na 240 gevechtsdagen in de frontlijn afgeschreven!).

Het nuttig effect van het verlenen van decoratiën en eervolle vermeldingen, hangt nauw samen met het tijdsverloop tussen het verrichten van de uitstekende krijgsverrichting of goede daad en de uitreiking van de beloning. Bovendien moet in duidelijke voorschriften worden vastgelegd in welke gevallen onderscheidingen kunnen worden verleend. Deze voorschriften zijn in elke G1/S1 sectie van het Amerikaanse Leger voorhanden, doch deze materie is voor het Nederlandse Leger geregeld in vele aanschrijvingen van het Ministerie van Oorlog, Commissie Onderscheidingen, en ik betwijfel of enige Personeelssectie hiervan volkomen op de hoogte is. In oorlogstijd wordt de bevoegdheid voor het verlenen van onderscheidingen in het Amerikaanse Leger, voor een groot gedeelte gedelegeerd aan de commandanten van grote eenheden, om het hierbovengenoemde tijdsverloop, tussen daad en beloning zo kort mogelijk te doen zijn. Het gevaar van willekeurige verlening van onderscheidingen, wordt opgevangen door duidelijke voorschriften terzake.

De veldpost wordt in de Amerikaanse organisatie uitgevoerd door de Adjutant Generaal, een taak die nauw samenhangt met zijn verantwoordelijkheid voor de personeelsregistratie en „gang der stukken”. Het z.g. A.P.O. (Army Post Office) verzorgt de verzending van diensten en privépost, postwissels en postpakketten, alsmede de verkoop van posten en spaarzegels. In de Nederlandse organisatie is het veldpostsysteem een taak van de Verbindingsdienst. (Engelse organisatie). In het Amerikaanse Leger wordt bij elk L.K. (voor de L.K. troepen) en bij elke Divisie een A.P.O. ingedeeld. De uitreiking (en inzameling) van privépost loopt gewoonlijk parallel met de uitgifte levensmiddelen. Overwegende bezwaren tegen het uitoefenen van de Veldpost door de Verbindingsdienst zijn er m.i. niet, maar wanneer de Sectie A.G. inderdaad belast zal worden met de personeelsregistratie en administratieve controle op de dienstpost, dan zal het logisch zijn ook deze taak over te dragen aan de A.G.

De Nederlandse Cadidienst is te vergelijken met de Amerikaanse Army Exchange Service, ofwel de P.X. Stores. In vredetijd vormen deze P.X. Stores voor het Amerikaanse Leger de magazijnen waar alles op kleding- en voedselgebied tegen gereduceerde prijzen verkrijgbaar is. In oorlogstijd wordt de verkoop beperkt tot toiletartikelen, versnaperingen, rookwaren, dranken en souvenirs.

Evenals in het Amerikaanse Leger, is de uitvoering van deze service voor het personeel, in handen van de Intendance. Stafftoezicht op deze dienst wordt echter uitgevoerd door de Sectie G1, terwijl met G4 overleg gepleegd moet worden v.w.b. de aanvoer van de artikelen.

De financiële diensten ten behoeve van het personeel worden in het Amerikaanse Leger uitgevoerd door het Finance Corps, hetwelk uitsluitend zijn taak heeft op financieel gebied (betalingen personeel c.q. aanschaffingen ten behoeve van het onderdeel).

Te velde is een eenvoudig betaalsysteem ingevoerd met mogelijkheden om automatisch te sparen. Veel aandacht wordt besteed aan de delegaties naar de naaste verwanten. De Sectie G1 houdt hier weer stafftoezicht op, omdat speciaal het laatste onderwerp een enorme in-

vloed op het moreel van het personeel kan uitoefenen. In de Nederlandse verhoudingen worden de financiële diensten uitgevoerd door de Militaire Administratie.

Gedurende de Indonesiëperiode is, zij het ook met vele moeilijkheden in de aanvang, een delegatieregeling voor de verwanten tot stand gekomen. Eveneens werd een spaarregeling ingesteld. Of voor een eventueel komende mobilisatie en oorlogstijd voorbereidingen zijn of worden getroffen is mij niet bekend. Noodzakelijk zijn deze voorbereidingen zeer zeker.

Gravendienst.

Ook deze personeelszorg dient door de Sectie G1 te worden geleid. De uitvoering van deze dienst is in handen van de Intendance, die met de Gravenregistratie-eenheden bij L.K., Divisie en Regimenten zorgdraagt, dat de gesneuvelden en doden uit de hospitalen, worden verzameld en begraven. Tevens verzorgt de Intendance de verzending van de particuliere eigendommen.

De G-1 Sectie dient speciaal zijn aandacht te wijden aan de administratieve behandeling van deze aangelegenheid, waarbij ook de A.G. Sectie, met personeelsadministratie, is betrokken. In het Amerikaanse Leger is de volledige procedure in voorschriften vastgelegd. In de Nederlandse verhoudingen worden de Gravendiensteenheden, evenals in de Amerikaanse organisatie opgeleid en gevormd door de Intendance. De administratieve behandeling ligt echter niet in voorschriften vast. In Indonesië werd de procedure bij afzonderlijke aanschrijvingen en L.O.'s geregeld.

Krijgsgevangenen.

Voor deze categorie van personen heeft de Sectie G1 de stafverantwoordelijkheid, dat zij op de juiste manier als mens worden behandeld. De M.P. (Kon. Marechaussee) heeft de bewakingstaak, terwijl de Sectie G4 zorgdraagt dat de gemaakte krijgsgevangenen worden gevoed en gelegerd (aanleg kampen).

In het voorschrift „Velddienst” Hoofdstuk 10 zijn de bepalingen opgenomen, welke overeengekomen zijn in de Verdragen van Genève van 1949. Dit voorschrift geeft echter richtlijnen. Uitvoeringsbepalingen, b.v.b. hoe de administratieve behandeling van krijgsgevangenen zal zijn, dienen in vredetijd in voorschriften te worden vastgelegd.

Behandeling burgers.

Ook in oorlogstijd zullen vele burgerwerkkrachten moeten worden ingezet voor het verrichten van die werkzaamheden waarvoor militair personeel niet kan worden gemist, c.q. niet geschikt is. Ik denk aan corvédiensten, laden en lossen, stellingbouw-werkzaamheden. Het is weer de Sectie G1 die de aanname-procedure moet regelen, vergoedingen vaststelt en, in samenwerking met de G4, de eventueel nodige voorziening van levensmiddelen enz. regelt.

In vredetijd worden deze kwesties in de Nederlandse verhoudingen geregeld door het M.v.O. Directoraat Personeel, terwijl vele instanties met de ingewikkelde procedure van aanname, sociale voorzieningen etc.

te maken hebben. In oorlogstijd echter zullen de troepencommandanten via hun Sectie G1 ruime bevoegdheden moeten hebben ten aanzien van de recruterij van burgers. Alweer echter bestaat dan de noodzaak, dat in vredetijd richtlijnen en voorschriften worden opgesteld, opdat in voorkomend geval onmiddellijk met uitvoering kan worden begonnen.

De behandeling van burgers in het bezette gebied is een geheel ander probleem, waarvoor de Speciale Staf Sectie M.G./M.J.D. de uitvoerende instantie is. Deze Sectie fungeert als liaison tussen de Commandant (Sectie G1) en de burgerautoriteiten. De Sectie M.G./Civil affairs van de Amerikaanse organisatie was in de afgelopen oorlog alleen berekend voor optreden in bezet geallieerd en vijandig gebied, doch niet in eigen gebied. In onze verhoudingen is wel het M.G. geregeld, in tijd van oorlog, in eigen gebied, doch hoe deze materie ligt bij een optreden van Ned. troepen in het buitenland, geallieerd gebied c.q. vijandelijk gebied, is nog een kwestie van internationaal overleg. De Sectie G1 dient echter ook in deze zaken coördinerend op te treden en leiding te geven bij de voorbereidingen.

Inwendige organisatie van een Staf.

Reeds besprak ik in een voorgaand artikel de „gang der Stukken” in een staf. Overigens is de Sectie G1 belast met de coördinatie en het toezicht op de organisatie en operatie van de Staf. Ook voor deze belangrijke taak, waarvan afhangt of de Staf goed, veilig en soepel kan werken, is in de Staforganisatie een „uitvoerder” opgenomen en wel de commandant Staf (Headquarters commandant) een figuur die in Div. Staf en elke hogere Staf wordt gevonden. Op lager niveau fungeert de Commandant Staf Cie. als zodanig. Doet de C. Staf zijn taak, dan is de commandant en zijn staf verzekerd van:

- de beveiliging van de Staf (c.p. en Stk. doch in de eerste plaats de c.p.) tegen aanvallen van de vijand op de grond en uit de lucht;
- goed waarschuwingssysteem tegen aanvallen;
- toezicht op de hygiëne in de Staf (keukens - latrines);
- goede voortdurende verlichting (noodverlichting, nachtverlichting);
- goed verzorgde Messes;
- ontvangst en verzorging van bezoekers;
- juiste opstelling en camouflage van voertuigen en installaties;
- wegaanduiding in en om de c.p. en Stk.
- goede en eenvoudige regeling bij verplaatsing en inrichting van c.p. en Stk.

In de Nederlandse organisatie is de C. Staf uit de Divisie organisatie vervallen, hetgeen in de praktijk een grote handicap gebleken is, omdat de C. Staf Cie reeds volop werk heeft met het leiding geven aan de vele onderdelen van de Staf Cie.

De verplaatsing van c.p. en Stk. biedt de grootste problemen.

Het initiatief voor een verplaatsing van de c.p. kan uitgaan van de Commandant, zijn Chef Staf, G3 c.q. de Vbd. Off. Elke verplaatsing van de c.p. brengt tijdelijk een aanzienlijke vermindering mede van de werkcapaciteit van de Staf. Het aantal verplaatsingen moet dan ook tot een minimum worden beperkt. Doorslaggevend voor een verplaatsing moet zijn, of van de c.p. uit de leiding van het gevecht nog te voeren is of

niet, dit in hoofdzaak in verband met de capaciteit van de verbindingsmiddelen. Is te voorzien, dat de afstand tussen troep en c.p. te groot wordt, c.q. de afstand van de vijand tot de c.p. te klein, dan moeten onmiddellijk maatregelen worden getroffen voor de verplaatsing. De Sectie G1 houdt hierbij toezicht en geeft richtlijnen, de C. Staf is de uitvoerder. De laatste verkent de nieuwe locatie, deelt het nieuwe gebied (gebouwen) in en draagt zorg dat zo spoedig mogelijk de nodige voorzieningen worden getroffen voor: interne verbindingen, wegaanduiding, beveiligingsmaatregelen etc. Hierna kan een deel van de Stafbezetting van de oude c.p. worden aangetrokken. Terwijl de werkzaamheden in de oude c.p. worden voortgezet wordt de nieuwe ingericht. Zodra in de nieuwe locatie gewerkt kan worden, en de verbindingen met de onderdelen tot stand is gebracht, kan de oude c.p. worden gesloten en het overige personeel worden aangetrokken.

Het Stafkwartier behoeft niet gelijktijdig met de c.p. verplaatst te worden. Verplaatsing is eerst dan nodig, wanneer de administratieve installaties, dus op personeel en logistiek gebied, te ver van de te ondersteunen troepen zouden komen te liggen, c.q. deze installaties te dicht bij de frontlijn komen.

In overleg tussen G1 en G4 wordt besloten het Stafkwartier te verplaatsen. Hetzelfde principe geldt als voor de c.p. met dien verstande, dat het Stk., door zijn grotere uitgebreidheid bij voorkeur nog minder verplaatst dient te worden dan de c.p. De C. Staf dient te velde zijn grootste aandacht te wijden aan de gang van zaken in de c.p., zodat zijn taak voor het Stafkwartier veelal wordt overgenomen door een functionaris die voortdurend in het Stk. verblijft.

In de Amerikaanse werkwijze wordt hier veelal de A.G. voor aangewezen.

In de Nederlandse omstandigheden wordt bovenomschreven werkwijze in grote lijn eveneens uitgevoerd, echter besteden de G1/S1 secties te veel van hun tijd aan deze werkzaamheden. Reden hiervan is echter, dat de andere gememoreerde taken niet of slechts ten dele kunnen worden uitgevoerd door verschil in werkwijze met de Amerikaanse organisatie en het ontbreken van de nodige voorschriften.

Ten besluite van dit overzicht over de werkzaamheden van de Personeelssectie een résumé en mijn conclusie.

- Door de toporganisatie van het Ministerie van Oorlog waarin de Directeur Personeel naast de Chef Generale Staf staat, is niet de Chef G.S. verantwoordelijk voor het personeelsbeleid en personeelbeheer, doch uitsluitend de Minister van Oorlog zelve.
- Het Directoraat Personeel, een burgerinstantie, waarin slechts een enkele militaire adviseur, staat te ver naast het militaire apparaat, zodat militair noodzakelijke maatregelen niet of onvoldoende worden getroffen.
- De Sectie G1 van de Generale Staf, deels genoodzaakt door het bestaan van het Directoraat Personeel, doet nagenoeg niets op het gebied van personeelsbeleid.
- De Sectie A.G. van de Generale Staf doet moeite de taken, als verricht door de Amerikaanse A.G. uit te voeren, komt daarbij echter voor onoverkomelijke moeilijkheden te staan doordat o.m. het regi-

stratiesysteem reeds door het Directoraat Personeel is vastgelegd. Bovendien is de uitvoering van de personeels registratie in handen van de M.A. alsmede de administratieve behandeling van stukken.

— Door de organisatie aan de top en het ontbreken van de nodige richtlijnen en voorschriften, kan geen enkele G1/S1 sectie in de Veldstaven haar taak verrichten.

Mijn conclusie moet luiden, dat spoedig verandering in deze situatie moet komen, waarbij de Chef G.S. meer bevoegdheden dient te krijgen voor het Personeelsbeleid en Personeelbeheer en dus, een grotere verantwoordelijkheid. De Sectie G1 van de Generale Staf zal dan uitsluitend zijn taak op personeelgebied moeten zoeken en leiding moeten geven aan de Spec. Staf Secties die zich met de uitvoering van het Personeelbeleid bezighouden.

In een volgend artikel hoop ik de operationele Secties G2/G3 nader te bezien.

Technische dienst te velde

door P. GOUT, Eerste-Luitenant bij de Technische Dienst

De voormalige R.I.M.I. heeft door overschakeling van Engelse op Amerikaanse Legerorganisatie een geheel ander aspect gekregen. Bij de Engelse legerorganisatie bestaat aan de ene kant de R.E.M.E., die verantwoordelijk is o.a. voor *herstellingen* aan voertuigen en geschut en aan de andere kant de R.A.O.C., die de verantwoording draagt o.a. voor *bevoorrading* van de onderdelen, nodig om die herstellingen uit te voeren.

Bij de Amerikaanse Legerorganisatie daarentegen is er één Dienst, die zowel verantwoordelijk is voor herstellingen als voor *bevoorrading van het materieel*: deze heet de ORDNANCE en wordt in ons land de *Technische Dienst te Velde* genoemd.

Om het Veldleger zijn taak — vernietiging van de vijand — te doen volbrengen, zijn drie voornaamste factoren nodig, nl. mankracht, vuurkracht en beweging. De sterkte van zijn mankracht en zijn vuurkracht, samengaande met de mogelijkheid van snelle verplaatsing, zijn de maatstaven voor een goed functioneren van het Veldleger.

De taak van de Technische Dienst te Velde is het onderhouden van de middelen, die de kern zijn van vuurkracht en beweging: het opslaan en uitgeven van materieel en munitie; het inspecteren, repareren, veranderen en verzorgen van dit materieel, zowel bij de troepeneenheden als in de magazijnen; het beheren van magazijnen en depôts te velde; het verstrekken van alle inlichting en leiding op technisch gebied en het bergen en afvoeren van onbruikbaar materieel.

Bij de Amerikaanse legerorganisatie zijn herstelling en bevoorrading van het materieel onverbrekkelijk met elkander verbonden.

De vraag rijst nu, welk materieel in ons leger onder de verantwoording van de Technische Dienst te Velde valt.

Overzicht van het materieel, dat verstrekt en gerepareerd wordt door de Technische Dienst te Velde, gebaseerd op de Amerikaanse groeipindel.

In elke groep is materieel ondergebracht van dezelfde hoedanigheid.

- Groep A: Automatische en semi-automatische wapens.
Mortieren. Luchtafweergeschut tot 40 mm.
- Groep B: Overige lichte wapens.
- Groep C: Lichte en middelzware artillerie; houwitsers tot 155 mm.
Luchtafweergeschut van 40 tot 75 mm.
- Groep D: Zware artillerie vanaf 155 mm.
Luchtafweergeschut vanaf 75 mm.
- Groep E: Zware kust- en spoorwegartillerie.
- Groep F: Kompassen - Horloges - Kijkers - Telescopen - Vuurleidingsinstrumenten.
- Groep G: Voertuigen, tanks, trailers.
- Groep H: Diversen, b.v. ijzerwaren, kettingen, metalen, niet-metalen, banden, accu's, lederwaren, etc.
- Groep J: Gereedschappen en machines.
- Groep K: Materieel voor smering, schoonmaken en anti-roest.
- Groep L: Materiaal voor schietoefeningen.
- Groep M: Onderdelen, die gebruikt kunnen worden voor twee of meer groepen.
- Groep N: Speciaal gereedschap voor werkplaatsen.
- Groep P: Munitie voor zware artillerie.
- Groep R: Munitie voor lichte en middelzware artillerie.
- Groep S: Bommen, mijnen, granaten.
- Groep T: Munitie voor lichte wapens.
- Groep Z: Vijandelijk materieel.
- Groep O, G en S: Vervallen materieel.

Het geheel noemt men technische dienst goederen!

Om de bovengenoemde taak uit te voeren, omvat de organisatie van de Technische Dienst te Velde vele werkplaatsen, magazijnen en depôts. Zij is zowel aangepast aan de geografische als aan tactische organisatie van het Leger te Velde.

Onderhoud.

Door de Technische Dienst te Velde is een *onderhoudssysteem* ontworpen om vuurkracht en beweging van de troepeneenheden zo groot mogelijk te doen *zijn* en *blijven*.

Onder onderhoud wordt verstaan:

a. Het in goede toestand houden van de T.D.-goederen, door middel van schoonmaken en in-oliën, (het geweer, het takensysteem van een voertuig, enz.) en door middel van inspecties.

b. Het verrichten van reparaties aan de T.D.-goederen.

In de eerste plaats wordt het *onderhoud* gesplitst in *drie categorieën*.

A. *Onderhoud door de troepeneenheden zelf.*

B. *Onderhoud door T.D.-eenheden te velde.*

C. *Onderhoud door T.D.-eenheden in de basis.*

In de tweede plaats wordt het *onderhoud* gesplitst in *vijf echelons*.

1. *Eerste echelons onderhoud (maintenance).*

Dit wordt verricht door *iedere* gebruiker en omvat hoofdzakelijk

schoonmaken, poetsen en invetten, b.v. de chauffeur van een voertuig; hij zorgt, dat zijn voertuig in de best mogelijke conditie is, d.m.v. het takensysteem; een infanterist zorgt, dat zijn wapen door schoonmaken enz. steeds schietvaardig is.

2. *Tweede echelons onderhoud (replace).*

Dit wordt verricht door het technisch personeel, ingedeeld bij de troepeneenheden. Dit houdt toezicht, dat het eerste echelonsonderhoud goed wordt uitgevoerd. Indien aan enige T.D.-goederen gebreken voorkomen, moet de gebruiker ogenblikkelijk de hulp inroepen van het technisch personeel. Dit kan de oorzaak van het defect vaststellen en bepalen of de reparaties verricht kunnen worden binnen het kader van het tweede echelon.

Het eerste en tweede echelon vormen samen categorie A. onderhoud door de troepeneenheden zelf.

3. *Derde echelons onderhoud (repair).*

Dit wordt verricht door lichte Technische Dienst-eenheden en door zware Technische Dienst-eenheden. De reparaties, die door het ingedeelde technisch personeel niet kunnen worden verricht, worden eventueel door deze eenheden uitgevoerd. Dit personeel bepaalt voorts of een bepaalde reparatie binnen het kader van het derde echelon valt.

4. *Vierde echelons onderhoud (repair).*

Dit wordt verricht door zware Technische Dienst-eenheden. De reparaties, die door de lichte Technische Dienst-eenheden niet kunnen worden uitgevoerd, worden door deze zware eenheden overgenomen.

Het derde en vierde echelon vormen samen categorie B. onderhoud door de Technische Dienst te Velde.

5. *Vijfde echelons onderhoud (rebuild).*

Dit wordt verricht door Technische Dienst-eenheden in de Basis. Hier wordt hoofdzakelijk revisiewerk verricht, zowel van complete uitrustingsstukken, zoals voertuigen en geschut, als van onderdelen hiervan, zoals motoren, versnellingsbakken, enz.

Dit echelon vormt categorie C. onderhoud door T.D.-eenheden in de Basis.

Schematisch overzicht.

Eerste	} Echelons onderhoud	} Onderhoud door de troepeneenheden zelf. Organizational Maintenance.
Tweede		
Derde	} Echelons onderhoud	} Onderhoud door de T.D.-eenheden te Velde. Field Maintenance.
Vierde		
Vijfde	Echelons onderhoud	Onderhoud door T.D.-eenheden in de basis. Depôt Maintenance.

Onderhoud door de troepeneenheden zelf.

I. *Taakomschrijving.*

Bij de troepeneenheden geschiedt het eerste en tweede echelons

onderhoud. Dit omvat behalve goede verzorging van de T.D. goederen ook het verrichten van kleine reparaties. Het eerste echelon zorgt, dat elk uitrustingsstuk in een zo goed mogelijke conditie wordt gehouden en omvat hoofdzakelijk de eigenlijke onderhoudswerkzaamheden en het controleren of alles goed functioneert.

De voorschriften, die een indruk geven van het eerste echelons onderhoud zijn o.a.;

a. *Voorlopig Voorschrift Nr 1561.*

Onderhoud Motormaterieel (T.V.O.M.I.)

Hierin wordt de taak van de chauffeur omschreven, om er van verzekerd te zijn dat zijn voertuig steeds in 100% conditie is.

De chauffeur mag nooit zijn taak verzaken. Immers, indien de chauffeur begint met verwaarlozing van zijn taak, krijgt het tweede echelon te veel werkzaamheden te verrichten. Hierdoor wordt het derde echelon ook weer te zwaar belast, enz. Op deze wijze zou een ont-
wrichting van het onderhoudssysteem ontstaan met als gevolg: verlies aan beweging. Het eerste echelon moet dan ook gezien worden als *de hoeksteen* van het onderhoudssysteem.

De achterkant van de rij-opdracht (Amerikaanse model) geeft aan, welke verrichtingen de chauffeur moet uitvoeren.

b. *Voorlopig Voorschrift A. 1675. Het eerste echelons preventieve onderhoud van de Tank M4A1.*

Het woord preventieve is eigenlijk overbodig, daar ieder onderhoud preventief is.

c. *Voorlopig Voorschrift A. 1676. Het eerste echelons preventieve onderhoud van de Tank M.24.*

Deze boekjes b en c geven de werkzaamheden aan van tank-chauffeur of tank-bemanning.

Twee films, die goed de taak van het eerste echelons onderhoud uit laten komen, zijn:

1. *TF10-2054*: Titel: „First Echelon Maintenance for Motor Vehicle”.
2. *TF11-551*: Titel: „De Chauffeur - verantwoording - benamingen - veiligheidsmaatregelen - brandvoorschriften”.

Zodra een gebruiker enig defect constateert, moet hij onmiddellijk het ingedeelde technische personeel waarschuwen. Dit kan de oorzaak van het defect vaststellen en bepalen of de reparatie verricht kan worden binnen het kader van het tweede echelon.

Welke reparaties vallen nu onder het tweede echelon? In het algemeen kleine reparaties; de tijd, te besteden aan herstellingen te verrichten door het ingedeelde technische personeel, moet zo kort mogelijk worden gehouden. Deze reparaties zijn meestal terug te brengen tot vervanging van het defecte onderdeel door een nieuw. Bij elke troepen-eenheid mag een bepaalde voorraad van reserve-onderdelen voor de T.D.-uitrusting aanwezig zijn. Om te bepalen of een reparatie verricht kan en mag worden binnen het kader van het tweede echelon, moet uitgezocht worden of het bepaalde reserve-onderdeel aanwezig mag zijn bij de troep. Bij de Amerikaanse T.D. zijn de soort en de hoeveelheid reserve-onderdelen, die bij de troep aanwezig mogen zijn, voor elk uitrustingsstuk precies bepaald in de *Ordnance 7 Standard Nomenclature List*; te vergelijken met de detaillijsten en de verpakkingslijsten. Hierin

staat aangegeven, welke reserve-onderdelen bij de troep aanwezig mogen zijn. Voor elk uitrustingsstuk bestaat een *Ord. 7 S.N.L.* Naast deze boeken waarin dus de geautoriseerde aanvraag is vastgesteld, komen voor de *Technical Manuals* (T.M.).

De T.M. genummerd 9-200 tot 9-999 omschrijven precies hoe het eerste en tweede echelons onderhoud verricht moet worden door de troep, met de reserve-onderdelen, vastgelegd in de ORD 7 S.N.L.

Nederlandse voorschriften (vertalingen van de T.M. 9-200 tot T.M. 9-999) zijn o.a.:

1. Ontwerp-voorschrift nr: A. 4055. Beschrijving materiaal 105 mm houwtiser (T.M. 9.325). In dit voorschrift wordt nog gesproken over R.I.M.I. Dit is — bij het Leger te Velde — nu de Technische Dienst.

2. Ontwerp-voorschrift nr: A. 4056. Beschrijving materieel 155 mm houwtiser (T.M. 9-331).

3. V.O.T. I., Tankschool De middelzware tank M4A3. Uitgegeven door de Koninklijke Marine, Korps Mariniers (T.M. 9-759).

Valt het defecte uitrustingsstuk buiten het kader van het tweede echelon, dan moet het bij een Lichte Technische Dienst Eenheid ter reparatie worden aangeboden.

Al naar gelang de organisatie van de troepeneenheid kan o.a. het volgend technische personeel ingedeeld zijn:

1. Wapenherstellers.
2. Geschutherstellers.
3. Monteurs. a. Motorvoertuigen, (codenummer 014).
b. Gepantserde Gevechtsvoertuigen, (codenummer 660).
4. Instrumentmakers.

Hun taak is:

a. Het verrichten van reparaties binnen het kader van het tweede echelon.

b. Toezicht houden d.m.v. inspecties, dat het eerste echelons onderhoud door de gebruiker goed uitgevoerd wordt.

Dit is vastgelegd in het *Voorlopig Voorschrift N. 1562, deel A.T.V.O.M. II, Deel A.*

Hierin staat o.m. omschreven hoe punt b moet worden uitgevoerd. De resultaten van een inspectie worden vastgelegd in een zeer uitvoerige Inspectie-werkkaart voor wiel- en halfrupsvoertuigen, WD AGO Form. 461.

c. De gebruiker op een hoger technisch peil brengen door het geven van technische adviezen en inlichtingen.

d. Het aanbieden bij Lichte Technische Dienst Eenheden van defect materieel, dat niet in het tweede echelon gerepareerd kan worden.

Het technisch personeel bij de troepeneenheden moet aan de School Technische Dienst volledig op de hoogte gebracht worden van zijn taak bij de troepen. Het is noodzakelijk, dat de S.T.D. voorzien is van al de soorten voertuigen, wapens en geschut, in gebruik zijnde bij het Leger te Velde. Eerst dan wordt een hoge graad van geoefendheid bereikt.

Het is bij de Amerikaanse Ordnance zo, dat voordat enig nieuw T.D.-uitrusting in handen komt van de troepeneenheden, deze uitrusting reeds lang aanwezig is bij de diverse opleidingsscholen, om het personeel volledig op de hoogte te brengen van dit materieel.

In Nederland denk ik b.v. aan D.A.F.-Artillerie-Trekker, G.M.C. 2½ ton 6 x 6, en Dodge W.C. ¾ ton 4 x 4.

Inspecties

De commandant van een troepeneenheid houdt periodieke inspecties over het aanwezige T.D.-materieel, om verzekerd te zijn, dat dit materieel steeds goed onderhouden wordt. Bij deze inspecties wordt hij terzijde gestaan door zijn M.T.O. (M.T.O.O.) of andere ingedeelde technische officieren (onderofficieren) en het technisch ingedeelde personeel.

Deze inspectie kan op elk gewenst tijdstip plaats vinden. Het doel van deze inspectie is:

- a. Controle over het eerste en tweede echelons onderhoud van het T.D.-materieel, organiek ingedeeld bij de betrokken troepeneenheid.
- b. Controle over de aanwezige voorraad van reserve-onderdelen, gebaseerd op de Ordnance 7 S.N.L. 'S
- c. Controle over het economisch gebruik van de reserve-onderdelen.
- d. Controle, of de werkzaamheden, die verricht worden, binnen het kader vallen van het eerste en tweede echelons onderhoud.

Het is logisch, dat deze inspectie niet zozeer gericht is op de technische kant. De commandant krijgt echter een inzicht in:

- a. de conditie van het T.D.-materieel.
- b. de behandeling van dit materieel.
- c. de bekwaamheden van zijn ingedeeld technisch personeel.

Er kan bij een inspectie b.v. naar voren komen, dat de technische capaciteiten van het personeel zodanig zijn, dat het gewenst is dit personeel technisch d.m.v. instructies op een hoger peil te brengen. De commandant van een compagnie of kleinere eenheid zal eenmaal per week en de commandant van een grotere eenheid eenmaal per maand een inspectie moeten houden. Dit is althans bij het Amerikaanse Leger voorgeschreven.

(Wordt vervolgd)

TEKENINGEN EN SCHETSEN

Wij verzoeken inzenders van artikelen tekeningen en schetsen niet tussen de tekst te tekenen, daar reproductie dan zeer bezwaarlijk of dikwijls niet mogelijk is. Men voege tekeningen en schetsen afzonderlijk bij in O.I. inkt op tekenpapier of calqueerpapier. Men houde er rekening mee, dat tekeningen en schetsen als regel bij reproductie worden verkleind tot ten hoogste kolom-breedte. Letters en cijfers moeten dus zo groot getekend worden, dat ze bij verkleining duidelijk leesbaar blijven. Daartoe moeten ze na verkleining nog ten minste 1 mm hoog zijn.

Camouflage tegen luchtfotografie en infrarood-observatie

door J. L. SCHRIKKEL, *Majoor, Commandant der Camouflageschool*

Het op de fotografische plaat vastgelegde beeld van het aardoppervlak stelt ons voor verrassingen. Een rijkdom van verfijnde grijze tinten, van fel wit tot het diepste fluwelig zwart! Een ganse scala van gevoelige middentinten, die ons kleuren doen vermoeden en welke te voorschijn worden getoverd door het oneindig gedifferentieerd lichtreflecterend vermogen der oppervlakken.

Doch ook fantastische vormen komen aan het licht, in ongebonden compositie samengevoegd tot de wonderlijkste patronen van een steeds weer wisselend reuzentapijt. Een verbijsterende chaos van zwarten, grijzen en witten, nu eens streng gescheiden door dominerende contouren, dan weer zacht ineenvloeiend zonder zichtbare begrenzingen. Dan plotseling een regelmatig schaakbordpatroon in lichte tonen, of een grillige vlek van het diepste fluweel. Of een stoutmoedige wenteling van lijnen, zoals geen kunstenaar haar zou kunnen ontwerpen. Dan weer is het een spel van abrupte wendingen of harde, hoekige vlakken, hetwelk ons aan een geometrisch systeem doet denken. Zelfs... voor degenen, die dit zien kunnen, heeft het fraaie reuzentapijt diepte en reliëf. En... uitzonderlijke betekenis!

Ziehier dan de inleiding van mijn — overigens — technisch artikel over camouflage met haar bestrijdingsmogelijkheden van de Luchtfotografie, waarbij ik het nu eens niet zal hebben over fotografische bijzonderheden, filmsoorten, filters en schaalbepalingen. Veeleer wil ik de methoden bespreken, welke een succesvol nabootsen van de hierboven omschreven gevarieerde grijstinten, mogelijk zullen maken; immers de fotolezer en de camoufleur beiden, zijn ingewijden in het geheimzinnig spel van tonen en lijnen. Zij lezen de luchtfoto's met behulp van loupes en stereoscopen, en, geholpen door hun terreinkennis weten zij vergaande conclusies te trekken en de oplossing van hun problemen te vinden.

Voor de camoufleur is die grote verscheidenheid van grijze tinten van groot belang. Hij zal ernaar streven, zijn te camoufleren objecten te doen vervloeien met de tint van het terrein, waarin deze gelegen zijn. De lichtheid van een vlak op een fotografische opname wordt in de eerste plaats bepaald door de structuur, de graad van ruwheid van het vlak; de kleur speelt hierbij slechts een ondergeschikte rol. Fototechnische factoren zoals lichtsterkte, filmsoort, etc. laat ik thans buiten beschouwing. Een glad vlak of terreingedeelte, zoals een dak, een betonnen bouwsel, een wegdek, een zandvlakte, een kort gemaaid veld, reflecteert licht, geeft dus een zeer lichte toon. Ruwe vlakken: heideterrein, kreupelhout, begroeiing van naaldbomen, etc. geven donkere resultaten in verschillende toonsterkten. Door bekleding met kunstmatige camouflagemiddelen zal de camoufleur thans trachten, — geleid door zijn ervaring en inzicht — de voor ieder geval vereiste grijstint te benaderen. Nu eens zal hij gebruik maken van een eenvoudige bekleding met rijshout, dan weer zal hij sintelgruis uitstrooien of grind, gehecht in kleef-

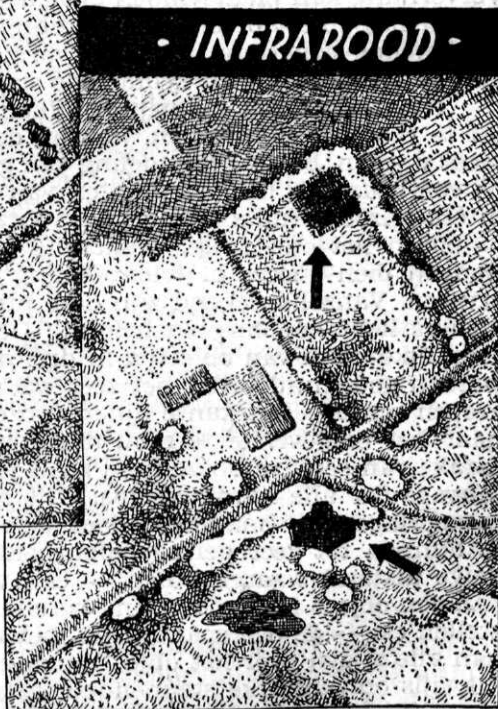
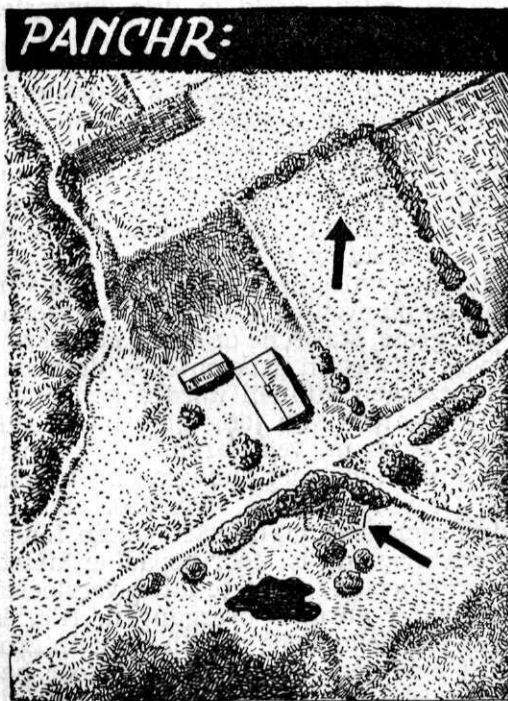
bitume of asphalt. Dan weer zal hij gaasoverspanningen doen uitvoeren, bekleed met staalwol of gesponnen glas of wel met vastgelijmde kippeveren. Na de bevestiging zal hij de aldus opgeruwde vlakken, (welke dus een lichtabsorberend vermogen hebben verkregen) in de juiste kleuren doen bespuiten, om ook bij directe waarneming van een redelijk camouflageresultaat verzekerd te zijn. Lichte terreingedeelten zullen met succes van verdonkerende beplanting kunnen worden voorzien; dit is

A

B

Drie verschillende fabrikaten camouflageverf in precies dezelfde olijfgroene kleur, welke bij visuele waarneming en panchromatische opname (A) geen verschil in tint vertonen, doch bij Infrarood-fotografie en -waarneming een aanmerkelijk verschil doen zien, resp. van links naar rechts: 90% reflectie zeer licht; 50% middentoon; 0% zeer donker.

Op de panchromatische verticale opname zijn de gecamoufleerde objecten goed aangepast aan het omringende terrein en voldoende gemaskeerd. De Infrarood-foto echter vertoont een algemene en sterke lichtheid van de natuurlijke begroeiing en een donker effect van de gebruikte kunstmatige camouflagematerialen, waardoor beide objecten in hoge mate zichtbaar worden.

één van de methoden, welke toegepast kunnen worden, om het gehele aspect van een terrein op luchtfoto's ingrijpend te wijzigen.

Vele objecten zullen zich op luchtfoto's aftekenen door reliëfwerking. Deze treedt vooral op bij aanwezigheid van duidelijke slagschaduwen; deze laatste weer zijn afhankelijk van de aanwezige lichtsterkte en van de zonnestand van het ogenblik der opname. Deze slagschaduwen vormen voor de camoufleur een groot probleem. Niet alleen geven zij aan de intelligente luchtfotolezer (en laten wij de intelligentie in dit opzicht van een evtl. tegenstander vooral niet onderschatten!) alle gewenste inlichtingen omtrent vorm, grootte en zelfs détails van het op de luchtfoto bestudeerde object, maar ook veroorzaken zij extra moeilijkheden bij de camouflage, alleen reeds door het feit, dat slagschaduwen draaien en gestadig van vorm veranderen. Om luchtfoto's te lezen draait men de slagschaduwen naar zich toe, waardoor reeds een indruk van reliëf verkregen wordt. Veel sterker is deze indruk, indien men de foto's in stereopaar door een vergrotende stereoscope bekijkt: een uiterst scherp (zij het natuurlijk ongekleurd) natuurbeeld in drie dimensies verschijnt voor onze ogen!

Methoden tot neutralisering van deze effecten zijn inderdaad aanwezig; uiteraard zullen zij echter met grote voorzichtigheid gehanteerd moeten worden. Veelal zal deze neutralisering gezocht moeten worden in aantasting van de slagschaduwwerking door vervorming of absorptie. Vervorming kan plaatsvinden door het construeren van silhouetten aan en om het object of door het aanbrengen van kunstmatige, sterk verdonkerende structuur, in grillige vormen langs de zone, waarin de draaiende, zich rekkende en krimpnde slagschaduw zich beweegt.

Absorptie wordt op vrijwel volkomen wijze bereikt door middel van uit te voeren beplantingen, waarbij de plantensoort degelijk uitgezocht moet worden. Bij de behandeling van grote, statische objecten geef ikzelf de voorkeur aan het overplanten van volwassen geboomte, — desnoods in elk seizoen, (mits behoorlijke voorzorgen kunnen worden genomen) — boven het omzichtig, vakkundig plaatsen van jong plantmateriaal, waarbij men succes of teleurstelling eerst na vele jaren zal kunnen ervaren. Vanzelfsprekend zijn deze problemen niet aanwezig bij tijdens diffuus licht genomen luchtfoto's. De reliëfwerking, waardoor zich de eigenlijke vorm van objecten in drie dimensies manifesteert, kan teniet worden gedaan, doordat het zeer wel mogelijk is, door bepaalde kunstgrepen scherpe, markante lijnen van objecten, zacht te laten vervloeien naar het omgevende terrein, dus zonder abrupte overgangen. Hier is sprake van een „verdoezeling”, zoals een gedoezelde pastelstreek op grof tekenpapier alle hardheid mist. Dit geschiedt in de praktijk door het camouflage-vlechtmateriaal naar de zijkanen toe zeer gelijkmatig uit te dunnen tot zeer geringe dichtheid. Zo kan men inderdaad — van enige afstand waargenomen — een vervloeiing van de scherpe lijnen van een object in de omgeving bereiken, mits — en dit is een streng te stellen eis — de overspanningen met uitgedunde doorvlechting rijkelijk aan alle zijden over het object uitsteken. Om hieraan te voldoen zullen dikwijls omvangrijke steunende constructies opgericht moeten worden, welke bij objecten van permanente aard, een uitstekende wederbestendigheid zullen moeten bezitten. Bij objecten, die hoog boven het terrein uitsteken moeten terrasvormige camouflageconstructies vervaardigd worden met een bijzonder goed vervloeiend vermogen. Stelselmatige

contrôle uit de lucht en d.m.v. luchtfoto's is ook hier onontbeerlijk. Marcherende colonnes, voertuigen en troepen handelen juist, door zich aan de van de zon afgekeerde zijde van de wegen voort te bewegen, om de op luchtfoto's (en ook bij directe luchtwaarneming) uitermate zichtbare slagschaduw op het lichte wegdek, te doen vallen in de berm, waar zij grotendeels door de vegetatie geabsorbeerd zullen worden. Gebruikmaken van met bomen beplante wegen verdient natuurlijk de voorkeur.

In het open veld zal men, door in de schaduw van begroeide randen langs donkere velden, verdiepingen in het terrein, etc. te marcheren, reeds onopvallend zijn op luchtfoto's, mits men zorgvuldig het terreinpatroon ter plaatse in gedachte houdt en zich er rekenschap van geeft, wáár zich donkere, en wáár zich lichte terreingedeelten op fotografische opnamen zullen bevinden. De hiervoor benodigde kennis wordt door middel van een soort „drill” aan de Camouflageschool onderwezen. Rustende troepen te velde zullen na de verspreiding, opstellingen moeten kiezen, waarbij terdege rekening werd gehouden met de hierboven neergeschreven uiteenzetting. Sporen van militaire bewegingen van allerlei aard vertonen zich overduidelijk aan de ervaren fotolezer, die zijn conclusies zeer wel weet te trekken. Waar het maken van sporen of het wegwerken ervan (een buitengewoon moeilijke en tijdrovende bezigheid!) niet mogelijk is, zal men zijn route zodanig moeten kiezen, dat de onvermijdelijke sporenvorming zich volkomen aanleunt aan de sterkst sprekende lijnen in het terrein, zoals deze zich op de luchtfoto's vertonen. Misschien een moeilijke, doch geenszins een onuitvoerbare opgave, ja zelfs een kwestie van goedbegrepen discipline!

Voor troepen in stelling geldt dit alles in onverminderde mate, bovendien is het uiterst belangrijk, elk grondverzet, — hoe gering ook — met verdonkerend materiaal (bv. dorre bladeren, gruis, takkebossen) te overdekken. De Duitsers hielden ervan, hun loopgraven te overdekken met horizontale schotten, waarop graszoden en stro bevestigd werden. Bij de vuuropening werden de schotten aan de vuurzijde een weinig opgelicht (en met staken ondersteund).

Bij de aanleg van militaire werken en bij alle acties houde men ernstig rekening met het geweldig wapen der luchtverkenning en der luchtfotografie. Thans nog geeft de foto het landschap in gevoelige grijs tinten weer, doch reeds is weergave in bijna natuurlijke kleuren mogelijk, zodat wij voor toekomstige gevallen zeker met gekleurde luchtfotografie rekening zullen moeten houden; slechts het tijdrovende procédé voor ontwikkeling en reproductie is heden nog het beletsel voor algemeen gebruik. Dit zou binnen afzienbare tijd wel eens anders kunnen worden!

Infrarood.

Het infrarode licht, d.w.z. geldt voor het menselijk oog onzichtbaar gedeelte van het zonnespectrum, vindt toepassing bij de moderne waarneming, zowel bij directe observatie als bij luchtfotografie. Hier zijn de resultaten zeer sterk afwijkend van die, welke de normale methoden opleveren en welke als regel met het visuele aspect overeenkomen. Deze laatste werden in het eerste gedeelte van dit artikel uiteengezet.

Voorals in vergelijking met de nog als regel gebruikte panchroma-

tische opname vormt de infrarood-fotografie een uitermate bruikbaar instrument, want thans komen factoren aan het licht, welke men, zelfs na ernstige bestudering van de eerste, nimmer zou hebben vermoed! Men ziet plotseling duidelijker en verder, mist en nevel hebben opmerkelijk minder invloed en een totaal afwijkende scala van fijne grijze tinten is zichtbaar geworden, wederom variërend van wit tot diep zwart. Natuurlijk groen, dat door zijn grove structuur lichtabsorberend werkt, dus een vrij donker resultaat geeft op de normale panchromatische foto, vertoont zich als zeer licht, zelfs als bijna wit op de infrarood-opname. Levende planten reflecteren in het algemeen de infrarode stralen intens. De bodem en wegen, welke wij als zeer lichtend gewoon zijn te zien, verschijnen nu als donkere grijstonen.

Het behoeft geen nadere uiteenzetting, dat thans de gebruikelijke camouflagemiddelen van kunstmatig karakter ernstig gevaar lopen, als zodanig herkend te worden, want de kunstmatige groene kleuren verschijnen als zeer donker tot zwart, bruine tinten als zeer licht op infrarode foto's; dus een absolute afwijking van de natuurlijke tinten, welke op de panchromatische foto niet zichtbaar zou zijn na het aanbrengen der camouflage. Hier is de infraroodfoto dus een welkome aanvulling van de gebruikelijke verkenningmiddelen! Nu komt het erop aan, bij de camouflagemiddelen alle natuurlijke effecten te imiteren, t.w.: zowel bij directe visuele, als bij panchromatische en infraroodopnamen. Daar bovendien deze materialen aan betrekkelijk zware eisen van wederbestendigheid, kleurechtheid en van mechanische aard moeten voldoen, laat het zich wel denken, dat camouflagemiddelen in het algemeen van hoogwaardige kwaliteit moeten zijn, om een werkzaam en duurzaam afweermiddel tegen de moderne waarnemingsmethoden te kunnen zijn. Hier zij uitdrukkelijke nog eens op gewezen. Door speciale pigmenteringen in de verfstoffen, zoals gebruik van chromoxydhydraatgroen, lichte gele oker, chromaatgelen en ultramarijnblauw, is het zeer wel mogelijk, sterk infrarood-reflecterende groene verven te bereiden; aan de andere kant zullen de kunstmatige bruinen, die het tegenovergestelde bewerkstelligen, het effect van natuurlijke bruine tinten — dus infrarood-absorptie — moeten resulteren. Dit bereikt men reeds in voldoende mate, door bruine verfstoffen: gebrande en rauwe terra di sienna, ombers en donkere okers, etc. te vermengen met zwart. Als bindmiddel is men aangewezen op transparante emulsies en sommige synthetische harsen doch met vermindering van bitumen.

Het infraroodprobleem is dus practisch opgelost, ook voor directe waarneming met sniperscope e.d. De illustraties brengen de resultaten van zeer recente, door mij genomen proefnemingen in beeld, waarbij — om reproductie-redenen — de grijstinten met arceringen zijn weergegeven. Gebruik werd gemaakt van een lichtbron met straling van 800 à 900 millimicron en normale infraroodtelescope, terwijl de tinten werden bepaald in vergelijking met het zuiver wit.

Een nieuw snuffje op camouflagegebied is het door de Nederlandse Industrie samengestelde camouflage-net met anti-infraroodwerking. Bij alle waarnemingsmethoden geeft dit net een uitstekende maskerende werking; de groene gedeelten bezitten een zeer sterk, infraroodreflecterende werking, de bruinen zijn vrijwel neutraal, terwijl de zwarte partijen absoluut absorberen. Daar er grote zorg is besteed, dit net een grote houdbaarheid te geven, kunnen wij ons hiermede in het bezit van

een hoogwaardig camouflagemiddel verheugen.

In dit artikel heb ik getracht, de aspecten der luchtfotografie in verband met de ons ter beschikking zijnde camouflagemiddelen en -methoden — zij het vrij summier — te belichten met uitdrukkelijke vermindering van het fototechnische gedeelte, dat dan ook buiten het kader van deze uiteenzetting ligt. In een volgend geschrift hoop ik een en ander te kunnen publiceren omtrent camouflage tegen Radar.

Leiderschap

door W. D. H. EEKHOUT, *Luitenant-Kolonel der Infanterie*
(II, *Vervolg van blz 663, Nov. 1952*).

VIII. Verantwoordelijkheid van de leider

Doelmatigheid, discipline, moreel en korpsgeest komen eerst tot hun recht als de leider zich verantwoordelijk voelt voor de resultaten van zijn werk en dat van zijn ondergeschikten. De c alléén is verantwoordelijk voor hetgeen zijn eenheid doet of nalaat te doen. Zijn verantwoordelijkheid omvat het vervullen van de hem opgedragen redelijke taak en het vervullen van zijn plicht ten opzichte van zijn ondergeschikten.

IX. Grondfactoren van leiderschap

Men is geen leider slechts door feitenkennis en informaties omtrent leiderschap. Feitenkennis is noodzakelijk voor het logisch en ordelijk denken, het vormen van een juist oordeel, het op juiste wijze ondernemen van een actie en het verkrijgen van zelfvertrouwen, dat moet worden opgevoerd door ervaring.

Een leider wekt vertrouwen bij zijn ondergeschikten, als hij elk probleem op elk tijdstip en onder alle omstandigheden aan kan.

Om een leider te zijn, moet men onder alle omstandigheden worden gevolgd.

Het eerste van de vier grondbeginselen van onze organisatie is: „eenheid in gezagsverhouding”, d.w.z. dat er slechts één leider is op elk niveau van bevelvoering.

Een leider zal geen gehoorzaamheid eisen zonder verklarende uitleg, als daartoe gelegenheid is. Hij moet niet ingrijpen in details, welke tot de bevoegdheden van zijn ondergeschikten behoren.

Hij moet zijn mensen een taak opgeven en hun de middelen verschaffen om die te kunnen volvoeren. Hij zal goede adviezen en voorstellen van zijn ondergeschikten aanvaarden en waarderen, maar nooit de verantwoordelijkheid voor zijn beslissingen op hen kunnen afschuiven. Bij de beïnvloeding van zijn mensen moet de leider rekening houden met de individuele aard, ontwikkeling, milieu, situatie en mentaliteit van zijn ondergeschikten om het moreel van de troep zo hoog mogelijk op te voeren.

Bij elke nieuwe situatie moet hij met alle beïnvloedende factoren rekening houden, hun oorzaken nagaan en trachten een zuiver beeld van de toestand te verkrijgen, teneinde snel en juist te kunnen (be)oordelen. Winston Churchill heeft hiervan gezegd:

„The success of a commander does not arise from following blindly rules or models. It consists in an absolutely new comprehension of the dominant facts of the situation at the time and all the forces at work. Every great operation of war is unique. What is wanted is a profound appreciation of the actual event. There is no surer road to disaster than to imitate the plans of bygone heroes and to fit them to novel situations”.

X. Eigenschappen en geschiktheden van de leider

Uit het voorgaande mag niet de conclusie worden getrokken, dat een ieder, die de genoemde eigenschappen en geschiktheden bezit, ook een goed leider is. Wel moet een leider een redelijk aantal van deze kwaliteiten bezitten en dit zal er ook toe bijdragen om het vertrouwen, het respect en de medewerking van de ondergeschikten te winnen. Laat hij zich voor zijn fouten niet schamen of proberen deze te verdoezelen, maar proberen de eigenschappen, waarin hij tekort schiet, verder te ontwikkelen.

De voornaamste eigenschappen en geschiktheden voor een juiste uitoefening van leiderschap zijn:

1. Intelligentie.

Onder intelligentie verstaan wij het vermogen om problemen te onderscheiden, op te lossen en zelf te stellen, zomede met de ter beschikking staande middelen het doel te bereiken. Zowel bij oefenings- als gevechtsonstandigheden is intelligentie vereist om geleerde beginselen te kunnen toepassen onder verschillende omstandigheden. De leider moet in staat zijn de situatie te onderkennen, deze snel en nauwkeurig te analyseren, zijn conclusie te trekken en te beslissen hoe te handelen en dit dan ook zonder aarzeling uit te voeren.

2. Gezond verstand.

Gezond verstand wil zeggen, dat men een open oog heeft voor de realiteit. Hierbij ligt het accent dus meer op de praktijk. Men kan veel intelligentie hebben en weinig gezond verstand en omgekeerd. Gezond verstand is vereist om tot een uitvoerbaar besluit te komen.

3. Kennis.

Met vakkennis en kennis van 's mensen hoedanigheden en gedragingen wint een leider spoedig het vertrouwen en het respect van zijn ondergeschikten. Bovendien is deze kennis voor de leider noodzakelijk om zelfvertrouwen te krijgen. Om zijn kennis te vergroten is belangstelling voor de leerstof noodzakelijk. Bij elke opleiding is het opwekken van de belangstelling de eerste vereiste.

4. Karakter.

Onder karakter wordt verstaan het geheel van iemands eigenschappen, zijn persoonlijkheid, dus al datgene, wat een individu kenmerkt. De voor een leider nodige karaktereigenschappen zijn:

O p r e c h t h e i d.

Men moet oprecht zijn naar boven en naar beneden. Een leider kan slechts oprechtheid van zijn ondergeschikten verwachten als hij zelf oprecht tegenover hen en zijn eigen meerderen staat.

B e t r o u w b a a r h e i d.

Betrouwbaarheid omvat eerlijkheid en trouw. De leider put geen voordeel uit een omstandigheid ten eigen bate, eigen genoeg of eigen veiligheid ten koste van zijn troep. Hij voert opdrachten uit, niet slechts naar de letter, maar ook naar de geest. Hij is standvastig en niet ijdel, zelfzuchtig of onbeheerst.

R e c h t v a a r d i g h e i d.

Rechtvaardig wil zeggen: geef ieder wat hem toekomt zonder aanzien des persoons. De leider moet oprecht en onpartijdig zijn in het toekennen van lof en berisping, gunsten en straffen, met uitsluiting van sympathie, gemakzucht, eigenbaat, e.d.

De mens heeft een sterk rechtvaardigheidsgevoel, reageert scherp op een onrechtvaardige behandeling, maar onderwerpt zich gelaten aan strengheid. De ondergeschikte verwacht strengheid bij zijn meerdere; in bepaalde omstandigheden zelfs hardheid. Dit openbaart zich aan het front in sterke mate, omdat daar elk gevoel en elke sensatie door de omstandigheden veel intenser wordt beleefd en men hierop feller en scherper reageert.

Een cie van het NDVN in Korea stond in de havenplaats Pusan gereed om te embarkeren en naar Nederland terug te keren. Deze cie had in Korea zware offensieven meegemaakt onder leiding van de cc, die bekend stond als streng en hard, doch rechtvaardig. Hij moest in Korea achterblijven en kreeg spontaan uit de troep te horen: „Kapitein, we hebben U wel eens verwenst, maar U hoort bij ons en wij bij U; wij hebben gemerkt, dat we het niet zonder U kunnen”.

V e r a n t w o o r d e l i j k h e i d s g e v o e l.

Iemand bezit verantwoordelijkheidsgevoel, als hij zijn eigenwaarde en welzijn verbindt aan dat van anderen of aan het slagen van een bepaalde zaak. Het is een gevoel van verplichting om zijn taak naar beste kunnen te vervullen. Het verantwoordelijkheidsgevoel komt de doelmatigheid van een eenheid zeer ten goede en is tevens een stimulan voor het geestelijk en fysiek uithoudingsvermogen.

E e n v o u d.

Eenvoud betekent: innerlijke eerlijkheid en oprechtheid zonder onechte franje; men doet zich niet mooier voor dan men is. Een eenvoudig mens is verstoken van arrogantie, ongerechtvaardigde trots, schijnvertoon, aanstellerigheid, gewichtig doen en van ijdele eierzucht. Deze uitingen prikkelen de soldaat aan het front zeer sterk.

5. *Gedrag.*

Gedrag is de weerspiegeling van de innerlijke waarde van de leider, welke naar buiten tot uiting komt in zijn optreden, houding, doen en laten, zijn verschijning, tenue en uiterlijk voorkomen. Een leider moet aan deze punten nog meer zorg besteden dan zijn ondergeschikten, want hij wordt door zijn mensen beschouwd als een toonbeeld van wat goed en juist is.

6. *Overwicht.*

Een leider heeft overwicht, als hij het vermogen bezit zijn eigen wil aan anderen op te leggen, hetgeen tot uiting komt in de bereidheid, waarmee deze anderen hem aanvaarden en zich onderwerpen aan zijn wil. Overwicht hangt nauw samen met het karakter en de activiteitspotentie. Psychische kracht is bij uitstek een leiderseigenschap.

7. *Tact.*

Tact is het vermogen om te gaan met andere mensen (meerderen, gelijken en ondergeschikten) op een juiste en gepaste wijze. Tact begint met het respecteren van persoonlijk initiatief en van de waardigheid van de individuele mens.

Op het gevechtveld, waar men door de moeilijke en gevaarvolle omstandigheden de gevoelens en sensaties scherper beleeft en tengevolge daarvan feller en heftiger reageert, is tact een zeer belangrijke factor om zijn mensen mee te krijgen.

8. *Enthousiasme.*

Enthousiasme komt tot uiting in de opgewektheid, en de vurige ijver en bezieling van de leider voor zijn taak. Het is de vonk, die alle andere eigenschappen en geschiktheden doet ontvlammen. Door hierin een goed voorbeeld te geven, wint de leider een hoge mate van bereidwilligheid bij zijn ondergeschikten.

9. *Initiatief.*

Het wezen van initiatief is geworteld in de ware discipline: onmiddellijke en bereidwillige gehoorzaamheid aan gegeven orders en, bij het uitblijven van orders, het zelf doen van wat men onder de omstandigheden als orders zou hebben verwacht.

Initiatief vloeit voort uit zelfvertrouwen en wilskracht. Voor het aankweken van initiatief is o.m. „tact” vereist, omdat men persoonlijk initiatief naar waarde moet kunnen waarderen. Indien iemand te goeder trouw eens op onjuiste wijze initiatief betoont, moet hem dit niet kwalijk worden genomen. De c moet het initiatief van zijn ondergeschikten in goede banen leiden en ontwikkelen.

10. *Waakzaamheid.*

Onder waakzaamheid wordt verstaan een psychisch en fysiek „zich bewust zijn”, stipt en klaarwakker zijn, steeds op zijn qui-vive, steeds zoekend en speurend in de bestaande omstandigheden naar wat gedaan kan en moet worden in het belang van de eenheid. Het hangt nauw samen met energie. De leider moet geestelijk en fysiek steeds paraat zijn om snel en juist te beslissen en handelen.

11. *Besluitvaardigheid.*

Besluitvaardigheid is het vermogen om snel juiste beslissingen te nemen en deze op duidelijke, beknopte en gezaghebbende wijze mee te delen. Een besluitvaardig leider is in staat om in de gegeven omstandigheden de situatie snel en zuiver te beoordelen en even snel een logisch en juist beredeneerde beslissing te nemen. Besluitvaardigheid impliceert een zelfverzekerde spontaneïteit, welke zich manifesteert in een doortastend optreden. Een tekort aan besluitvaardigheid is meestal te wijten

aan gebrek aan durf en vrees voor verantwoordelijkheid. Aan de andere kant mag besluitvaardigheid niet ontaarden in ondoordachte onstuimigheid.

12. *Moed.*

Moed is de psychische en fysieke beheersing van angst. Het is een eigenschap, die angst erkent, maar die gevaar of tegenstand onder ogen durft en kan zien met kalmte en standvastigheid. Moed geeft contrôle over geestelijk en fysiek gedrag en doet verantwoordelijkheid aanvaarden en redelijk en juist handelen in emotionele omstandigheden, zoals bijv. plotseling gevaar. Moed omvat tegenwoordigheid van geest en koelbloedigheid. Immers zonder tegenwoordigheid van geest is de emotie zo sterk, dat men niet meer nadenkt, de situatie niet overziet en in paniek handelt. Men heeft dan nog wel een doelsvoorstelling maar geen inzicht in de middelen om dat doel te bereiken. Daarnaast steunt koelbloedigheid het rustige en bedaarde optreden.

13. *Uithoudingsvermogen.*

Geestelijk en fysiek uithoudingsvermogen is het vermogen om de activiteit gedurende een lange periode en tegen weerstanden in op één doel te richten. Veel hangt hierbij af van de wil. Uithoudingsvermogen is noodzakelijk om elke opgedragen taak tot het einde te volbrengen. Men moet zich telkens het einddoel voor ogen stellen, zoodoende door het étappe-gewijs volbrengen van de taak. Een c moet deze eigenschap bij zijn ondergeschikten stimuleren door bemoediging, beroep op eerezucht en op plichtsgevoel.

Deze leidereigenschap komt typisch naar voren indien men om de gestelde doeleinden te bereiken, tegen de wil en mening van anderen in moet gaan. Dan zijn niet alleen meer de eigen wil en kracht van belang, maar ook de middelen, die men gebruikt. Men wake er voor, dat zulks niet ontaardt in eigenzinnige doordrijving.

Uithoudingsvermogen van een leider beoogt het doorstaan van vermoeienis, teleurstelling, ontbering, pijn en ellende op het gevechtsterrein zonder op te geven.

14. *Medeleven.*

Onder medeleven wordt verstaan het zich kunnen verplaatsen in de situatie van een ander en begrip te hebben voor diens gevoelens. Medeleven is noodzakelijk om de mensen te kunnen begrijpen en doorgronden, waardoor zij zich gemakkelijker geven en laten leiden.

15. *Zin voor humor.*

Zin voor humor is het vermogen om de komische kanten van het leven te ontdekken en te waarderen in situaties, die op zich zelf niet bedoelen komisch te zijn. Door humor kan plotseling een spanning opgeheven worden door een stemming, die bevrijdend werkt.

XI. Slotbeschouwing.

Het succes van een eenheid hangt in toenemende mate af van het aanwezig zijn van voldoende en bekwame leiders. In Korea legden de hogere Amerikaanse legerinstanties steeds weer de nadruk op een juiste

uitoefening van leiderschap. Ook bij het NDVN bleek dit nog voor veel verbetering vatbaar. In de eerste maanden moesten vele mutaties plaats vinden als gevolg van een onvoldoende uitoefening van leiderschap.

Ook wereldoorlog II heeft dit aangetoond. Hierover geeft het Amerikaanse leger het volgende voorbeeld: Drie Amerikaanse divisies namen deel aan een veldtocht. De gevechtssomstandigheden, zoals de mate van vijandelijke weerstand, de weersgesteldheid en het terrein waren voor deze drie divisies nagenoeg gelijk. Na drie maanden bleek het volgende:

	Div A	Div B	Div C
neurose-gevallen	85 %	8 %	7 %
gesneuveld en gewond	63 %	22 %	15 %

De A-div had ruim 10 maal zoveel neurose-gevallen als de beide andere en resp. 3 en 4 maal zoveel gesneuvelden als B- en C-div. Een commissie van onderzoek kwam tot de volgende conclusie:

a. Verschillen in omstandigheden waren niet van dien aard, dat deze de grote verschillen in bovengenoemde cijfers van div A rechtvaardigden. Wel was div A voor het eerst in het gevecht en had div B reeds enkele gevechten meegemaakt, terwijl div C reeds een jaar in het operatiegebied verbleef en enkele zware gevechten achter de rug had, maar noch div A, noch div B hadden bij hun eerste en voorgaande gevechten zulke hoge verliescijfers geboekt.

b. Vele en van div A waren zich niet voldoende bewust van hun verantwoordelijkheden als leider. Zij waren er niet in geslaagd het vertrouwen van hun onderhebbers te winnen, dan wel zij hadden gefaald een soepel en bereidwillig samenwerkende eenheid op te bouwen.

Op grond van dit rapport werden de betrokken officieren en onderofficieren in div A vervangen door bekwaame leiders van div B en C. Het resultaat hiervan was een snelle afname in verliescijfers in div A, in het bijzonder bij de neurose-gevallen.

We kunnen dan ook de conclusie trekken dat het zowel bij opleidingen als bij troepenonderdelen de plicht is van iedere instructeur en iedere c zijn mensen op het gebied van leiderschap nauwlettend gade te slaan en hun de nodige steun te geven ter ontwikkeling van hun leiderskwaliteiten. Hiernaast dient een ieder te beseffen, dat hij — met de steun van zijn en — de maker is van zijn eigen succes.

Literatuur

Command and Military Leadership.
Karakterkundig Woordenboek van dr G. Ubbink.

125-JARIG BESTAAN KMA

Oudleden van het Kadettencorps!

Heeft U de oproepen niet gelezen in het Februari-nummer van De Militaire Spectator, blz. 96?

Stort alsnog Uw bijdrage op postrekening nr. 302004 t.n.v. Majoor J. G. P. de Gilde, Appelstraat 94, Den Haag.

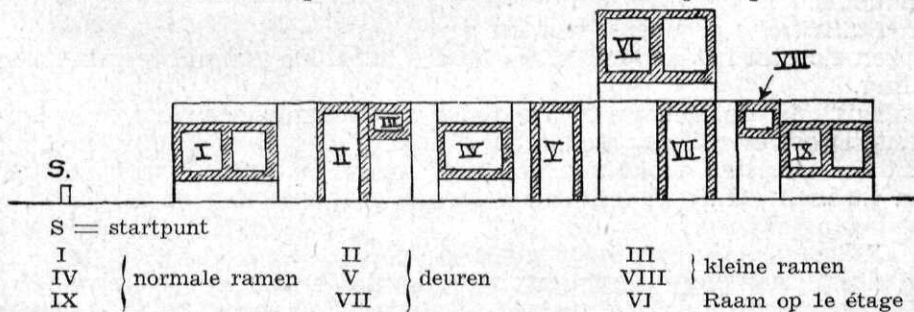
Handgranatenbaan voor straatgevechten

door J. G. BROUWER, Eerste-Luitenant der Limburgse Jagers

De infanterist leert handgranaatwerpen. Hierbij zien we hem dan meestal staande een overhandse worp uitvoeren op een ring van witte aarde van circa een meter doorsnede, op de schietheide. In een later stadium doet hij dit dan nog eens model vanuit knielende of liggende houding. Terwijl hij bij het Instructie Bataljon dient, doet hij dit nog ontelbare malen. Tijdens de schietdag van een Compagnie op de heide is dit tussen de schietoefeningen door een zeer nuttige oefening en het zal de schietresultaten niet ongunstig beïnvloeden.

Wat de man bijna, of in het geheel niet, leert is het werpen van handgranaten in huizen. Dit moet in oorlogstijd droevige resultaten opleveren, vooral wanneer de man vecht in Europa en zeer zeker wanneer hij vecht in het met huizen bezaaide Nederland. Hij moet immers, snel en zeker, vanuit alle houdingen, handgranaten kunnen werpen door ramen, raampjes en open deuren. Uit het voorschrift 1505 les 2 blz. 32, is punt 9 voor menig instructeur een puzzle want hij heeft geen huizen en zelfs geen met jute bespannen geraamten ter beschikking.

Daar straatgevechten altijd veel mensenlevens kosten is het zeer belangrijk dat de man goed geoefend is in dit speciale, maar vaak voorkomende gevecht. Hiertoe is het m.i. nodig dat die latwerkgeraamten op onze oefen- of schietterreinen verschijnen. Aangeraden moge worden de latten niet met jute te bespannen, doch de latten waardoor men wil laten werpen een andere kleur te geven, dan die welke dienen om de stellage in stand te houden. Dit om de man te dwingen bliksemsnel na te denken en zich scherp te concentreren alvorens hij werpt.

Als eenvoudig model zou bijgaande tekening kunnen dienen. Het geheel stelt de benedenverdieping van drie Europese huizen voor. Als maten gelden de normale hoogten en breedten van deuren en ramen. De raamopening van VI voorziet tevens en op realistischer wijze in de behoeften van het leren hoogwerpen, genoemd in V 1505 les 2 punt 3 blz. 22. Bij de instructie kan men dan verschillende gevallen beoefenen en systematisch opbouwen. Bijvoorbeeld, van het stilstaande op verschillende afstanden werpen door de ramen en deuren, tot snel lopend langs de „woningen”, voortbewegend en op juiste wijze handgranaten binnen werpend. Met evenveel geoefende werpers kan men wedstrijden houden, waarbij ieder handgranaten krijgt die hij op de juiste wijze moet werpen. Men kan de tijd opnemen.

Een vergelijking tussen de Engelse en Amerikaanse m of van 4.2 inch

door L. J. C. SCHELLEKENS, Kapitein der Infanterie,
Infanterieschool.

Naar aanleiding van het artikel van de Lt-Kol. G. H. Christan, vm Cdt N.D.V.N., betreffende de mortieren van 11 cm in de rubriek „Meningen van anderen”, van De Militaire Spectator van Januari 1953, waarin Lt-Kol. Christan stelling neemt tegen de conclusie van Major R. Thomas dat de mortieren van 11 cm, in Korea vrij waardeloos bleken te zijn, komt het mij wenselijk voor deze aangelegenheid nader te bezien, daar:

1. de ervaring van de Lt-Kol Christan gebaseerd is op een andere mortier dan bedoeld wordt door Major Thomas;

2. beide mortieren nog in onze bewapening voorkomen.

Major Thomas trekt zijn conclusie n.a.v. de Engelse mortier van 4.2 inch, waarvan de volgende gegevens voor een vergelijking van belang zijn:

Schootsbereik: 1050—4100 yards.

Aantal aanvullingsladingen: Twee.

Trefferbeeld (voor beide ladingen): 160—600 yards (inwendig gladde loop).

Schootssector: 360°.

Veiligheid eigen troepen: 500 yards.

Munitie: brisantgranaat met schokbuis; rookgranaat (WP) met schokbuis.

Ballistische gegevens: worden gevonden in een schootstafel en beperken zich tot het aangeven van bij een bepaalde afstand te gebruiken lading.

N.B. In de Engelse zware mortiercompagnie geen extra instrumenten voor evenwijdig stellen der stukken; geen terreinmeetdienst.

Lt-Kol Christan trekt zijn conclusie n.a.v. de Amerikaanse mortier van 4.2 inch (M 2) waarvan de volgende gegevens voor de vergelijking van belang zijn:

Schootsbereik: 565—4400 yards.

Aantal aanvullingsladingen: vijf en twintig hele en één halve.

Trefferbeeld (varieert met de afstand): 1000 yards: 16—144 yards; 2000 yards: 32—176 yards; 3000 yards: 48—232 yards; 4000 yards: 64—312 yards; (getrokken loop).

Schootssector: 700 ‰.

Veiligheid eigen troepen: 200 yards.

Munitie: brisantgranaat met schokbuis; brisantgranaat met tijdschokbuis; brisantgranaat met vertraagde buis; rookgranaat (WP) met schokbuis; lichtgranaat.

Ballistische gegevens: Twee soorten schootstafels, 1e schootstafel liniaal met afstand - elevatie - lading - derivatie - vluchttijd; 2e tabelarische schootstafel met: afstand - elevatie - lading - derivatie, invloed van: baan en zijwind, luchtdichtheid afwijking standaardgewicht afwijkende aanvangssnelheid; spreiding, culminatiepunt (hoogte en

afstand), hoek van inval, eindsnelheid, vluchttijd, tempering en tabellen voor het oplossen van meteoberichten.

N.B. In de Amerikaanse zware mortiercompagnie kompasricht-toestellen voor het evenwijdig stellen der stukken en een terreinmeet-ploeg voor het uitvoeren van terreinmeetwerkzaamheden.

Wanneer we nu een vergelijking maken tussen beide wapens, komen we tot de volgende resultaten:

Schootsbereik:

Engelse mortier 4100 — 1050 = 3050 yards.

Amerikaanse mortier 4400 — 560 = 3840 yards.

De Amerikaanse mortier heeft dus een groter schootsbereik van 790 yards.

Nu plaatst men inderdaad een m.r. van 4.2 inch niet in voorste lijn en zou dus ogenschijnlijk de minimumdracht van geen belang zijn; meerdere malen zal er echter vuur moeten worden voorbereid op de opstellingen van eigen troepen b.v. voor het verlenen van vuursteun bij tegenaanvallen waarbij de minimum dracht wel in het geding komt.

Aanvullingsladingen.

De Amerikaanse mortier heeft meer aanvullingsladingen, laat derhalve ook een grotere keuze toe. Een kleinere lading geeft minder spreiding, een grotere lading geeft grotere invalshoek, wat van belang is bij de gewenste uitwerking op het doel. Meerdere ladingen maken het geven van kleine correcties voor de afstand mogelijk, voor de Amerikanen tot op 25 yards.

Trefferbeeld.

De Amerikaanse mortier heeft een veel kleiner trefferbeeld (getrokken loop!), kan dus beter juistheidsvuren afgeven, terwijl dan een groter aantal granaten effectiever uitwerking op het doel geeft.

Schootssector.

De Amerikaanse mortier zal i.v.m. de breedte van het vak eerder in rechtstreekse steun moeten worden gebruikt gezien zijn beperkte schootssector.

Veiligheid eigen troepen.

Met de Amerikaanse mortier kunnen we het vuur tot op 200 yards afstand van de eigen troepen brengen. Deze kan dus in de aanval steunen tot de eigen troepen bijna tot op stormafstand zijn gekomen. In de verdediging kan hij deelnemen aan het stormvuur en steun verlenen bij een tegenaanval door vuur uit te brengen in het gepenetreerde gebied.

De Engelse mortier kan aan al deze taken niet deelnemen.

Munitie.

Bij de Amerikaanse mortier kan een keuze gemaakt worden uit verschillende soorten schokbuizen waardoor b.v. met vertraagde buizen doelen met een lichte horizontale dekking onder vuur kunnen worden genomen, terwijl met een tijdschokbuis een effectief vuur op troepen in open opstellingen kan worden afgegeven. De Engelse mortier kent deze mogelijkheden niet.

Ballistische gegevens.

Bij de Amerikaanse mortier zijn veel meer ballistische gegevens bekend waardoor met dit wapen, indien met deze gegevens rekening wordt gehouden, beter verrassend vuur kan worden afgegeven (niet of zeer kort inschieten) en bovendien beter „niet waargenomen” vuren (o.a. kaartvuur) kunnen worden afgegeven indien de omstandigheden hier-toe noodzaken. Voorts kunnen de Engelse mortieren niet deelnemen aan een T(ijd) O(p) D(oel) opdracht.

Instrumenten en terreinmeetdienst.

Deze ontbreken bij de Engelse mortier waardoor o.m. bij het onder vuur nemen van hetzelfde doel door verschillende vuureenheden (pelotons van de zware mortiercompagnie) het inschieten veel langer duurt en het uitwerkingsvuur veel nauwkeuriger is. Voorts moge worden opgemerkt, dat de oorspronkelijke methode van vuurleiding veel omslachtiger en onnauwkeuriger was. (Het is mij niet bekend of het Engelse leger sinds 1950 de Amerikaanse methode heeft overgenomen). Voorts wordt door de gegevens van de terreinmeetdienst de nauwkeurigheid van de vuren in het algemeen en van de niet-waargenomen vuren in het bijzonder veel groter.

Resumerende kunnen we dus:

1. De conclusie van de Lt-Kol Christan onderschrijven dat de Amerikaanse mortier van 4.2 inch een zeer bruikbaar wapen is en mogen we dit uitbreiden met vast te stellen dat de 12 stukken in de zware mortiercompagnie van het regiment een machtig wapen in de hand van de r. c vormen om het gevecht te beïnvloeden.

2. De conclusie van Major Thomas onderschrijven, daar de Engelse mortier van 4.2 inch in de Engelse organisatie en werkwijze vrij waardeloos is: wanneer zijn steun het hardst nodig is (stormvuur, steun bij tegenaanvallen, steun vlak voor de stormaanval en steun bij hergroepering) laat dit wapen ons n.l. in de steek.

Voor die onderdelen die nog uitgerust zijn met de Engelse mortier merk ik op dat zij in de huidige organisatie wel gelijkwaardige hulpmiddelen en werkwijze hebben als de onderdelen met Amerikaanse uitrusting, waardoor enkele nadelen welke aan de Engelse mortier kleven, gedeeltelijk worden opgeheven, echter aan de kenmerkende eigenschappen van wapen en munitie is hierdoor natuurlijk niets veranderd.

Voor de goede orde voeg ik hieraan nog toe, dat wij sedert korte tijd de beschikking hebben gekregen over de Amerikaanse mortier van 4.2 inch M 30 met affuit M 26.

De voornaamste voordelen van deze mortier boven de M2 zijn:

- 1e. Een grotere dracht, n.l. 6500 yards!
- 2e. Een schootssector van 6400 ^o/_{oo}.
- 3e. Een nieuwe buis, n.l. een nabijheidsbuis.

VERMELDING VAN ADRES

Vele inzenders van artikelen verzuimen op de kopij hun adres te vermelden. Dit adres is nodig voor het toezenden van de drukproeven en het overmaken van het honorarium.

VERMELDT DUS STEEDS UW ADRES

Zijn para-militaire organisaties ook voor ons land nodig?

door H. E. GRAMBERG, Eerste-Luitenant Ned. Det. Ver. Naties

In de loop der tijden is meer en meer komen vast te staan, dat een land voor zijn verdediging, behalve over tanks, schepen, vliegtuigen en goed getrainde troepen, ook over *para-militaire* organisaties moet beschikken. Er zijn thans zelfs landen, die over soortgelijke organisaties beschikken voor verschillende stadia, nl. voor het gebruik in vreedestijd, bij opstanden en gewapende relletjes en in oorlog.

Om deze activiteiten te kunnen bestrijden, moeten ook wij over voornoemde organisaties kunnen beschikken. In ieder geval is het noodzakelijk, dat een groot gedeelte van ons leger (vooral de officieren) op de hoogte zijn met de thans in gebruik zijnde sabotage- en ondermijningsmiddelen en methoden. Wij moeten kunnen beschikken over aanvoerders, die met evenveel kennis en ervaring zo'n organisatie kunnen leiden als een bataljon, c.q. compagnie. Vooral de coördinatie der P.M.-organisaties met die der overige strijdkrachten, eist een grondige opleiding.

Voor onze Nederlandse gevoelens is het echter niet gemakkelijk de P.M.-organisaties zonder meer te aanvaarden. Zij geven altijd een min of meer gangster-indruk, die veelal versterkt wordt door romans en films. Ook zouden bij verkeerd gebruik deze organisaties een gevaar kunnen vormen voor de regering. Het geheel ontbreken ervan, kon wel eens fataal zijn voor het land.

Een voorbeeld van succesvol optreden van deze organisaties lieten de Russen zien bij hun opmars in Duitsland. Ook onze bloedverwanten in Zuid-Afrika hebben bij hun vrijheidsstrijd door de inzet van hun z.g. commando's uitstekende resultaten geboekt. Een sprekend voorbeeld van het gebruik van P.M.-organisaties in de Kleine-Oorlog, zagen we in Griekenland. Slechts met behulp van de honderden millioenen dollars der Amerikanen, kon dit land deze uitputtende strijd succesvol beëindigen.

Verkeerde opleiding en organisatie van de P.M.-organisaties kan echter ook fatale gevolgen hebben, zoals in de laatste oorlog in Frankrijk en Italië. Het is dus noodzakelijk om nu reeds een goede ondergrond te vormen, omdat praktische kennis niet in geïmproviseerde spoedopleidingen opgedaan kan worden. Verder zal een strenge selectie moeten worden gehouden, omdat niet iedereen voor dit werk geschikt is.

Para-militaire organisaties zullen nimmer de belangrijke taak der andere strijdkrachten reduceren. Een *gewapende macht*, die echter over tanks, vliegtuigen, schepen en vlammenwerpers beschikt en kan strijden met nieuwe ideeën, propaganda en partizanen, zal een *nog gevaarlijker tegenstander* zijn. Dus: ook voor de verdediging van *Nederland* en *West-Europa* zal de oprichting van zulke Organisaties ernstig in overweging moeten worden genomen.

Jongelingen Infanterie Bataljon in Engeland¹⁾

door P. T. A. GOOSSENS, Kolonel der Artillerie

In de organisatie van het Britse Leger is opgenomen het „Infantry Boys Battalion”, met de bedoeling om goede beroepssoldaten voort te brengen, geschikt, om later te worden opgeleid tot beroepsonderofficier. Het bataljon is gelegerd in Tuxford Camp, Nottinghamshire, gelegen in het open terrein dat grenst aan Sherwood Forest, dichtbij East Redford Lincoln en Nottingham en daardoor gemakkelijk te bereiken per spoor of langs de weg.

De vaste staf is met zorg gekozen uit officieren en kader, die zich tot dit soort werk aangetrokken gevoelen, waaronder personen, die bekend staan als goede organisatoren op het gebied van sport en spel. De opvoeding en de lichamelijke vorming zijn toevertrouwd aan uitgelezen officieren en onderofficieren van het „Royal Educational Corps” (bestaande uit onderwijskrachten) en uit het „Army Physical Training Corps”.

Het bataljon is georganiseerd als een normaal militair onderdeel en is onderverdeeld in compagnieën en secties („platoons”). De sterkte zal 450 jongens bedragen, die in dienst treden tussen 15 en 16½ jaar. De eerste oefentijd wordt besteed om hen in het militaire leven in te wijden. Daarna worden vakken van onderwijs onderwezen, gepaard aan militaire opleiding. Als de jongelieden de leeftijd van 17½ jaar hebben bereikt en een vol jaar in opleiding zijn geweest, worden ze overgeplaatst naar het regiment van hun keuze.

De opleiding is er op gericht de karaktereigenschappen en de lichamelijke eigenschappen te ontwikkelen, welke de jongelieden geschikt maken, om waar dan ook in de wereld, militaire dienst te verrichten. Het doel van het onderwijs in andere dan militaire leervakken, is de jongelieden de algemene ontwikkeling te verschaffen, welke gelijk staat met die, welke wordt vereist voor het „Army Certificate of Education”. Indien men dit met Nederlandse begrippen zou willen vergelijken, zou zulks vergelijkbaar zijn met ons voortgezet lager onderwijs, doch vermoedelijk op iets lager peil dan het Nederlandse MULO-diploma. Dit „Certificate” is vereist voor het bereiken van de hogere onderofficiers-rangen in het leger, maar de jongeman, die met succes de opleiding in het „Boys Battalion” heeft gevolgd, is vrijgesteld van verdere studie en het afleggen van verdere algemene ontwikkelingsexamens gedurende zijn verdere loopbaan als onderofficier.

Sportbeoefening.

Tweemaal per week wordt een of ander spel beoefend. Sportkleding en uitrusting worden gratis verstrekt. De sportbeoefening heeft ten doel om initiatief, uithoudingsvermogen, moed, leiderschap en „team”-geest te ontwikkelen.

1) Zie de voorplaat.

Oefening in het terreinschetsen.

De jongens kunnen in hun vrije tijd liefhebberijen beoefenen, waartoe hulpmiddelen ter beschikking worden gesteld.

De jongens blijven steeds in dezelfde sectie ingedeeld, waardoor de onderofficier en de officier sectiecommandant een oordeel kunnen vormen over de karaktereigenschappen van de jongens.

Geestelijke verzorging vindt plaats voor alle gezindten.

Er is een ziekenboeg in het kamp en ernstige gevallen worden opgenomen in een nabijzijnd burgerhospitaal.

De jongens krijgen 10 weken verlof per jaar, 3 met Kerstmis, 3 met Pasen en 4 in de zomer met vrij vervoer van en naar hun woonplaats. Als beloning kan verlof in het week-end worden verleend.

De soldij bedraagt het eerste jaar 2 shilling en 6 pence per dag; in het tweede jaar 3 shilling en 6 pence en na het tweede jaar 4 shilling. Indien de jongens echter na het bereiken van de 17½-jarige leeftijd nog bij het bataljon dienen, krijgen zij dezelfde betaling als andere soldaten, zijnde 7 shilling per dag. Tijdens het verlof ontvangen zij een vergoeding voor levensmiddelen van 3 shilling 6 pence per dag. Kleding wordt gratis verstrekt.

Om het initiatief en het verantwoordelijkheidsgevoel van de jongens aan te kweken, kunnen zij bij het bataljon met een rang worden bekleed

— die uitsluitend in het eigen bataljon geldt — variërend van soldaat eerste klas tot en met „regimental sergeant major” en dienovereenkomstig een functie uitoefenen.

MILITAIRE VAKKEN	Aantal lessen
Wapenleer: geweer, bajonet, licht machinegeweer, stengun en handgranaten	168
Exercitie:	126
Bevelvoering en gezamenlijke opleiding: lagere tactiek, marsen, pionieren	126
Lichamelijke opvoeding	168
Velddienst, inclusief gezondheidsleer te velde	42
Schijfschieten	42
Lesuren van de Commandierend Officier: krijgstucht, militaire wetten, „security” en gasdienst	84
	Totaal 756
ALGEMENE LEERVAKKEN	
Engels, wiskunde, aardrijkskunde, kaartlezen en het maken van schetsen, geschiedenis en krijgsgeschiedenis, gebruiken en gewoonten in het leger en legerorganisatie	630
Sport, spel en atletiek	252
Geestelijke verzorging	84
Liefhebberijen: houtsnijwerk, modelbouwen, lederbewerking, boxen, bajonetvechten, schermen	168
	Totaal 1890

Economische oorlogsvoorbereiding

(Vervolg van blz. 166, Maart 1953)

III DE BETEKENIS VAN DE LOCATIE VAN STRATEGISCHE GRONDSTOFFEN

door M. W. J. M. BROEKMEYER, *Ec.c. Majoor-waarnemer*

Toen de wapens wat meer gecompliceerd werden, moest de productie hiervan in het achterland georganiseerd worden. Ingrijpende verandering trad in toen wapens werden ontwikkeld, als het geweer, het kanon en het oorlogsschip, welke slechts in fabrieken konden worden vervaardigd.

De perfectie van oorlogswapens gaat gepaard met een toenemende afhankelijkheid van vakmanschap, technische research, industriële capaciteit, terwijl ook de tijdfactor — de tijd gelegen tussen het ontstaan van de behoefte aan wapens en de aflevering door de producent — alreus meer van invloed wordt. Uit dit alles vloeit voor de strijdkrachten een toenemende afhankelijkheid van de economie van het land voort. Thans zijn er maanden, veelal zelfs jaren nodig voor de productie van de benodigde nieuwe wapens voor land-, zee- en luchtmacht. Ook voor het grote onderhoud van deze wapens is men vrijwel geheel afhankelijk van de industrieel-economische sfeer van het land.

Door voorraadvorming van wapens en overig oorlogstuig, brandstoffen e.d., kan men een zekere onafhankelijkheid van het economisch

potentieel in tijd van oorlog verzekeren, doch als de oorlog lang duurt en het verbruik toeneemt, dan is het met die onafhankelijkheid gedaan. Voorbeelden hiervan zijn Duitsland en Japan.

Voor de oorlog van lange duur is de krijgsmacht dus geheel aangezien op het economisch potentieel in zijn volle omvang. Het achterland is evenwel niet steeds in staat om de industriële capaciteit en de vereiste hoeveelheid ruwe grondstoffen te leveren, en daarom moet men zich verzekeren van bondgenoten, die op dit gebied kunnen helpen, dan wel van zodanige relaties met niet in de oorlog betrokken gebieden, dat hulp kan worden verkregen.

Aldus is het begrip nationaal-economisch oorlogspotentieel ontstaan: de totale productie van grondstoffen, goederen en diensten. De maximum-capaciteit noemt men het *economisch potentieel*, waarin dus tevens vervat is het potentieel, dat voor de oorlogvoering wordt gebruikt. In tijd van gevaar of oorlog kan het strategisch potentieel worden vergroot door verhoogde productie dan wel door beperking van het deel dat bestemd is voor de civiele economie. Bij de militaire planning moet men met dat strategisch-economisch potentieel terdege rekening houden. Economische capaciteit is evenwel niet alleen een eenvoudig samenvoegen van statistische gegevens daar vele onmeetbare factoren er een rol bij spelen.

Het regeringsbeleid speelt in het economisch leven een vitale rol, zowel ten aanzien van de binnenlandse als de buitenlandse politiek. Aldus komen wij tot de vaststelling van die elementen welke het strategisch-economisch potentieel bepalen.

1. *Natuurkundige geografie.*
 - a. klimaat en ligging,
 - b. omvang, vorm en topografie.
2. *Natuurlijke hulpbronnen.*
 - a. energiebronnen,
 - b. mineralenrijkdom,
 - c. agrarische en daarmee verband houdende opbrengst.
3. *Bevolking.*
 - a. omvang,
 - b. gezondheid,
 - c. opvoeding en onderwijs (algemeen en technisch),
 - d. beroepsspreiding,
 - e. levensstandaard.
4. *Industriële capaciteit.*
 - a. landbouw,
 - b. mijnbouw en industriële capaciteit,
 - c. diensten.
5. *Buitenlandse economische relaties.*

De meeste van deze elementen zijn duidelijke aanwijzingen voor de economische kracht, hoewel een aantal misschien minder direct van invloed lijken op de economische zijde van de oorlogvoering. De geografische toestand van een mogendheid houdt ten nauwste verband met de hulpbronnen en de geschiktheid tot het voeren van handel met andere landen. De omvang van het agrarisch gebied limiteert het bevol-

kingsaantal dat gevoed kan worden, de vorm beïnvloedt de fysieke en politieke eenheid, terwijl bergen, woestijnen, rivieren, havens en bodemrijkdom de economische structuur en mogelijkheden bepalen.

In deze studie bepalen wij ons allereerst tot de behandeling van de natuurlijke hulpbronnen en in het bijzonder tot de ruwe grondstoffen.

De betekenis van grondstoffen.

De kracht van een moderne natie is gebaseerd op drie factoren: het arbeidspotentieel, de industriële en vervoerscapaciteiten en de ruwe grondstoffen. Paraatheid van de strijdkrachten en het zich handhaven in de strijd zijn absoluut afhankelijk van de juiste toepassing van deze factoren. Door verwerking en vervoer kan de mens grondstoffen verwerken tot materieel — in oneindig gevarieerde vorm — nodig voor militair en civiel gebruik in tijd van oorlog. Geen enkele staat waarin óf mankracht óf grondstoffen óf industriële capaciteit ontbreken, kan streven naar een machtspositie. De gecompliceerdheid van de moderne, totale oorlogvoering en de noodzaak om over de drie genoemde factoren volledig te beschikken, heeft er toe geleid, dat alleen door alliantie, samenvoeging of vrije politieke en economische samenwerking kan worden beschikt over de oorlogspotentiële macht om zich in deze gespannen wereld te handhaven of te verdedigen.

De betrekking van grondstoffen tot nationale veiligheid wordt beheerst door enige beperkingen, t.w. het tijd-, afstand- en massa-element. Het is tijdens de moderne oorlog, waarin de strategische bommenwerper en de atoombom een belangrijke rol zullen spelen, niet meer mogelijk om nieuwe grondstoffengebieden te gaan exploreren en exploiteren. Men moet van de aanvang af de beschikking hebben over in volle exploitatie zijnde grondstoffewinningen, terwijl het in grote voorraad bezitten van ruwe grondstoffen evenzo van het allergrootste belang is. Zodra de spanning in de wereld toeneemt of de oorlog uitbreekt, zal het betrekken van ruwe grondstoffen uit andere gebieden bemoeilijkt, zo niet onmogelijk worden. Kortom, men heeft niet meer de tijd om zich in de ure des gevaars nog van de benodigde strategische grondstoffen te gaan voorzien.

Het element afstand dwingt er toe zeer zorgvuldig het distributiesysteem te bestuderen. Daar vrijwel elke vindplaats van strategische grondstoffen thans door vliegtuigen kan worden bereikt, is het nodig het aantal te benutten vindplaatsen van strategische grondstoffen, voor zover mogelijk, te verspreiden, opdat de industrie en het front uit verschillende plaatsen voorzien kunnen worden. Een enkel voorbeeld moge ter verduidelijking dienen. In de laatste oorlog was het van het allergrootste belang dat men de olie, benodigd voor de strijd in India en Birma, alsmede in Noord-Afrika, kon betrekken uit het oliegebied van het Midden Oosten en deze niet behoefde aan te voeren uit Amerika. Al zou men geen vijandelijke actie te duchten hebben, ook dan zou de aanvoer over kortere afstanden reeds grote voordelen opleveren.

Wat betreft het element massa, is een enorme scheepstonnage nodig voor het aanvoeren van strategische grondstoffen. Juist daar de strijdmacht zelf reeds een grote behoefte heeft aan scheepsruimte, betekent elke afstandsvermindering tussen vindplaats en het verwerkingscentrum van grondstoffen een winstpunt. Niet alleen in oorlogstijd, doch ook in

vredesomstandigheden moet het element massa steeds in rekening worden gebracht. De kosten van het transport over lange afstand verhogen de prijs en beïnvloeden de levensstandaard.

In het begin van deze eeuw maakte de industrie gebruik van zes mineralen, reeds sinds eeuwen toegepast, n.l. ijzer, koper, tin, lood, goud en zilver. In de laatste jaren is het aantal grondstoffen dat — door de technologische vooruitgang — toegepast kan worden bij de vervaardiging van vredes- en oorlogsgoederen, enorm toegenomen. Vele zeldzame en kostbare metalen welke vroeger weinig of geen handelswaarde hadden, worden thans gebruikt. Van oudsher gebruikte ruwe grondstoffen zijn vervangen door nieuwe en grondstoffen, welke vroeger geen waarde hadden, kunnen nu worden toegepast. Titanium was eens onbelangrijk omdat het een onzuiverheid was in de staalfabricage, doch thans is dit materiaal ontwikkeld tot een vervangmiddel van lood in de verfbereding. Door deze verandering van een waardeloos materiaal tot een economisch goed heeft het titanium bijgedragen tot een besparing op de loodvoorraad.

Oorlogen hebben sterke verandering gebracht in de nationale behoeften aan natuurlijke hulpbronnen en de materialen steeds belangrijker en gecompliceerder doen worden. Olie, uranium, aluminium, tungsten, enz. slechts een kleine greep uit de tientallen thans benodigde strategische grondstoffen. In de oorlog worden enorme hoeveelheden grondstoffen verbruikt; deze noodwendige verspilling betekent een enorme verarming en de wereldgrondstoffenvoorraad wordt er sneller door verbruikt. Slechts in enkele gevallen is het mogelijk het materiaal door omsmelting opnieuw te gebruiken, zoals b.v. met schroot.

De gecompliceerdheid van de moderne oorlogsmachine dwingt de landen ertoe zich te verzekeren van het in voldoende hoeveelheid bezitten van strategische grondstoffen. Bezit men deze stoffen niet in eigen land, dan moet men zich op andere wijze hiervan voorzien, waardoor de buitenlandse politiek van een land voor een zeer belangrijk deel beheerst wordt door het grondstoffenprobleem.

Indeling van nationale hulpbronnen.

Indien de binnenlandse reserves ten aanzien van essentiële materialen onvoldoende zijn, noemt men ze strategische grondstoffen. Is de voorziening in de behoefte onvoldoende, dan spreekt men van kritieke grondstoffen. Men kan dus grondstoffen hebben, welke wel kritiek zijn, doch toch niet strategisch. Indien n.l. het productiepercentage in het land het grootst is t.o.v. de overige productie op aarde, dan is de bewuste grondstof wel kritiek doch niet strategisch. Evenzo kunnen bepaalde grondstoffen dus in het ene land strategisch zijn en in het andere niet.

Geen enkele natie is volledig autonoom t.a.v. natuurlijke hulpbronnen, noch in vreedstijd, noch in tijd van oorlogsvoorbereiding of oorlog. De natuur heeft de voorraden aan grondstoffen grillig over het aardoppervlak verdeeld. Het zal voorkomen, dat men bepaalde grondstoffen ondanks de transportkosten goedkoper uit andere landen kan betrekken dan deze te verwerven door dure en ingewikkelde winning uit een laag percentage van de grondstof bevattende vindplaatsen in eigen land. In oorlogstijd kan men gedwongen zijn om toch de laatstgenoemde mogelijkheid te benutten.

Een uitgebreid en intensief inventariseren van de strategische grondstoffen in eigen bodem, is noodzakelijk om de moeilijkheden te vermijden, die reeds bestaan of zich in de toekomst zullen voordoen ter voorziening van de oorlogsindustrie van strategische grondstoffen.

„Grondstoffen” vormen een groep van goederen, omvattende honderden verschillende materialen, die kunnen voorzien in even zo vele behoeften. In dit verband kunnen wij de groep grondstoffen onderscheiden in drie categorieën: ¹⁾

- a. metalen en niet-metaalhoudende delfstoffen,
- b. energie-bevattende grondstoffen,
- c. niet-minerale grondstoffen.

Van de eerste groep is ijzererts een van de meest belangrijke. Voorts noemen wij als behorend tot de ferro-metalen mangaan, chroom, tungsten, molybdenum, nikkel en vanadium en van de non-ferrometalen als belangrijkste koper, lood, zink, antimonium, tin, aluminium, goud, cobalt, zilver en platina. Tot de niet-metaalhoudende delfstoffen behoren asbest, zout, fosphaat, potas, enz.

Van de energie-bevattende grondstoffen zijn steenkool en petroleum de meest belangrijke, doch tot deze categorie behoren ook waterkracht, aardgas, hout, atoomsplitsende materialen, zonnehitte, enz.

Tot de niet-minerale grondstoffen rekenen wij plantaardige en dierlijke grondstoffen, als oliën, rubber, huiden, wol, katoen, voedsel, enz.

Het bezit van grondstoffen is in deze tijd beslissend voor het voortbestaan van een land of groep van verbonden naties. Niet steeds hoeft het gemis van een bepaalde grondstof fataal te zijn, omdat in enkele gevallen langs synthetische weg een substituut vervaardigd kan worden als synthetische benzine, synthetische rubber, plastic, enz.

Uit het vorenstaande blijkt dat het vraagstuk der grondstoffenvoorziening uitermate gecompliceerd en belangrijk is. Het is dan ook logisch, dat men de strategisch-economische oorlogvoering dikwijls betitelt als een grondstoffenoorlog. Zonder grondstoffen kan geen oorlog worden gevoerd, laat staan worden gewonnen. Grondstoffenbezit vormt daarom een krachtig en doorslaggevend diplomatiek wapen. Daarom stellen de grote mogendheden alles in het werk om voor een gunstige politieke verstandhouding te zorgen met die gebieden, welke grondstoffen bezitten, welke zij zelve niet of niet voldoende bezitten, dan wel een militair strategische ligging hebben, waardoor zij de verbinding met de grondstoffencentra zouden kunnen bedreigen.

¹⁾ Een bepaalde grondstof kan natuurlijk in meer dan één van deze categorieën worden ondergebracht. Zo is petroleum een niet-metaalhoudende grondstof, doch ook energie verwekkend.

(Wordt vervolgd).

A definite plan for planning will save countless man-hours devoted to unnecessary labor and provide a guide for the preparation and development of a sound comprehensive and understandable logistic plan.

Generaal Bradley.

Nieuwe uitgaven

„Onderdrukking en verzet” Nederland in oorlogstijd. Uitg. Van Loghum Slatenus, Arnhem. J. M. Meulenhoff, Amsterdam. Per aflevering f 2,75.

Reeds meermalen brachten wij dit wordende standaardwerk onder de aandacht van onze lezers. Van de 4 delen zijn reeds 3 compleet, terwijl van de 11 afleveringen waaruit het 4e deel zal bestaan er thans 4 zijn verschenen. Er is aanleiding weder een kort woord aan deze uitgave te wijden, aangezien thans terreinen zijn betreden, die meer in het bijzonder tot de interessesfeer van De Militaire Spectator behoren, nl. *Spionage, het Englandspeel, het Gewapend verzet, de Coördinatie van het verzet, de Totstandkoming van de B.S. en de Afwikkeling van het verzet.*

Deze hoofdstukken maken deel uit van de rubriek *De Illegaliteit* waaraan 582 blz. zijn gewijd en die wordt ingeleid en besloten door de rubriekredacteur H. M. van Randwijk. Het valt op, dat inleiding en besluit kennelijk in een andere stemming zijn geschreven. De inleiding ziet naar de taak, die de illegaliteit tijdens de bezetting heeft vervuld en duidt de unieke betekenis hiervan aan met de fiere woorden: „weerbare democratie”. Het besluit vraagt zich enigszins bitter af hoe het komt, dat de betekenis van de illegaliteit voor het naoorlogse Nederland zo gering is geweest en eindigt met de weemoedige woorden „...zal de geest, die het verzet bezielde en die thans uitgestorven schijnt, nog weer een woning vinden in Nederland?” Indien de heer Van Randwijk de geschiedenis der strijdmachten en van hun plaats in de volkeren kende, zou hij de loop der dingen in dit opzicht beter hebben verstaan. Wat hij vertelt van de geest in de Illegaliteit, de kameraadschap, het wegvallen van de scheidsmuren uit het dagelijks leven, de hoop, dat dit alles blijvend zal zijn, de verwachting van een betere toekomst, als de strijd zal zijn gewonnen, is inhaerent aan iedere strijdende gemeenschap en even onvermijdelijk — vooral in een typisch burgerlijk land als Nederland — is na afloop van de strijd de wens der burgerij zo gauw mogelijk te vergeten en zo min mogelijk aan de strijdperiode te worden herinnerd, de afbraak der strijdende eenheden en de opslorping der enkelingen door hun omgeving. In de Illegaliteit heeft een deel van de Nederlandse burgerij en wel het meest weer-

bare, thans ondervonden, wat het leger zo dikwijls heeft meegemaakt: na 1815, na 1830, na 1914-1918, na 1940 en na Indonesië.

Men vergeve ons deze uitwijding, die er toe moge bijdragen de belangstelling te wekken voor het werk, dat in de besproken uitgave wordt gedaan door het nog levenswarm en dus onvermijdelijk subjectief neerleggen van een zo bewogen stuk geschiedenis van het Nederlandse volk. De vraag of er in de huidige tijd geen bezwaren aan zijn verbonden zo veel te onthullen over het ondergronds verzet is nauwelijks meer van pas sedert de Parlementaire Enquête Commissie — met tot voor kort een communist in haar midden — nog veel verder is gegaan. C.

De Territoriale verdediging van de Noordelijke Provinciën, Mei 1940, bewerkt door de Krijgsgeschiedkundige afdeling van het Hoofdkwartier van de Generale Staf, 83 blz., 7 kaarten. Uitg. Staatsdrukkerij, 's-Gravenhage. Prijs f 9,50.

In sobere bewoordingen is de geschiedenis van dit drama vastgelegd, zonder verbloeming van fouten en zwakke punten, zonder verheerlijking van het goede.

Juist nu er in de laatste tijd in de pers verschillende beschouwingen zijn geplaatst over verdedigingsmogelijkheden der Noordelijke provinciën in het kader van een eventueel te vormen Noordwest Europees bruggenhoofd, is deze beschouwing belangrijk.

Hoewel er verschillende sterke verdedigingslijnen zijn, waren de krachten die de toenmalige T.B.F. ter beschikking stonden veel te zwak om deze met kans op succes te verdedigen.

Zeer leerzaam is de opmerking, dat de T.B.F. en zijn ondercommandanten — evenals elders het geval was — zich langduriger weerstand en een minder snel doordringen van de vijand hebben voorgesteld.

De geringe krachten en het in vergelijking daarmee grote gebied dat verdedigd moest worden, wettigde dit optimisme niet. Toen — enkele uren na het begin der vijandelijkheden — de eerste weerstandslijn was doorboord, wakte dit allerwege ontsteltenis! De T.B.F. was wel genoodzaakt, bij gemis aan enige reserve, de terugtocht te bevelen. Opmerkelijk hierbij is, dat, terwijl drie terugtochtslijnen waren voorzien, geen

dezer drie lijnen is benut, zelfs niet om de troep in de hand te krijgen, vóórdat de nauwe uitgang over de Afsluitdijk werd bereikt. Een terugtocht is altijd een moeilijke manoeuvre en zeker als dat geschiedt met troepen zonder oorlogservaring. Ook kon op enigerlei versterking niet worden gerekend. De verdediging van de Wons-stelling — rondom de kop van de Afsluitdijk — is evenmin een beeld van taai volharding. De catastrofe en de verrassing van de eerste uren werkten nog na. In de strijd in de drie Noordelijke provinciën, de strijd om de Wons-stelling inbegrepen, sneuvelden 20 man.

Wat vastberaden optreden kan bereiken, wordt wel heel duidelijk getoond door de actie van een eenvoudig groepscommandant van 2-II-36 R.I. bij de Duitse aanval op Winschoten, waarbij deze sergeant met zijn groep de Duitse aanval tot staan bracht en 23 Duitsers neerlegde.

Eveneens toont het afslaan van de Duitse aanval op de verdedigingswerken van Kornwerderzand, dat indien de Nederlandse soldaat over goede middelen beschikt — en zoals bij iedereen het geval over de eerste schrik heen is — hij zijn mannetje weet te staan. Alle Duitse aanvallen werden met zware verliezen voor de tegenpartij afgeslagen. Bij de capitulatie verkeerden de verdedigingswerken, ondanks hevige beschietingen en luchtbombardementen, in nagenoeg ongeschonden staat en had de bezetting een hoog moreel.

Zeer vermeldenswaard is de mededeling dat de Duitsers die de drie Noordelijke provinciën moesten veroveren, tevens de opdracht hadden, om, na het bezetten dezer gebieden, via het IJsselmeer een aanval te doen op Noord-Holland. In verschillende havens, o.a. Stavoren, waren de Duitsers op 14 Mei reeds begonnen met het treffen van voorbereidingen voor een overtocht over het IJsselmeer, gebruik makend van vissersschepen waarop enig infanteriegeschut was geplaatst. De capitulatie maakte de uitvoering van deze operatie overbodig. In dit opzicht is het ter beschikking hebben van een krachtige flottille van lichte, snelvarende oorlogsschepen op het IJsselmeer ook onder de huidige omstandigheden van veel belang.

Het gehele boek is — niet alleen voor de historicus en liefhebber van geschiedenis — van veel belang, maar ook voor de huidige strategen en tactici, daar er vele zeer nuttige lessen uit die geschiedenis zijn te trekken.

B. K.

Publicaties van het Genootschap voor Napoleontische Studiën. Afleveringen 1 t/m 3. Uitgave A. Sijthoff, Den Haag, f 4,25 per afl.

Het Genootschap voor Napoleontische Studiën heeft tot doel om, los van ieder politiek oogmerk, de studie te bevorderen van het Napoleontische tijdperk op ieder gebied. Het huidige bestuur bestaat uit Mr Dr K. J. Frederiks (voorzitter), Luitenant-Generaal M. R. H. Calmeyer, Mr F. B. Lunsingh Scheurleer, Kolonel b.d. W. H. Schukking, Dr J. C. L. M. Stuyt en W. Antheunissen (secretarissen). Adres: C. Reiniersz-kade 277, 's-Gravenhage.

Onder de ereleden telt het Genootschap o.m. de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.

Het Genootschap streeft gemeld doel na door het uitnodigen van binnen- en buitenlandse sprekers en, sedert ruim een jaar, mede door het uitgeven van publicaties, waarvan thans drie stuks zijn verschenen, resp. in Dec. 1951, Juni 1952 en Dec. 1952. De uitgave is door de firma A. Sijthoff wat betreft papier, druk en illustraties bijzonder fraai verzorgd. De inhoud (\pm 50 blz. per afl.) is rijk gevarieerd en bevat bijdragen, alle van deskundige hand, betreffende staatkunde, kunsten en wetenschappen, kerkelijk leven, belastingwezen, waterstaatsbestuur, militaire wetenschappen, enz.

In dit tijdschrift moge worden volstaan met hiervan te noemen: „*Napoleon en de vestingbouw, meer in het bijzonder in Nederland*” door Kolonel Schukking en „*Napoleon als veldheer voor onze tijd*” door Generaal Calmeyer. In dit laatste artikel zet schrijver het karakteristieke van de Napoleontische krijgskunst uiteen en vergelijkt deze met die van Montgomery, daarbij als voorbeelden gevende de slag bij Jena-Auerstedt (1806) en die in Normandië (1945), om tenslotte vast te stellen, dat de huidige stand van de strijdmiddelen voor de dynamische krijgskunst van Napoleon nieuwe mogelijkheden heeft geopend en zijn figuur weder uit de nevelen van de tijd oprijst als de grote meester der krijgskunst van de actieve geestelijke bewegelijke West-Europese mens.

C.

Cadetten Almanak.

In April zal deze Almanak weer verschijnen in de bekende oude luister als voorheen. Reeds thans kan de Cadetten Almanak worden besteld bij de Almanak Commissie, Kasteel van Breda te Breda.

Uit de Buitenlandse Vakpers

De oorlog in Korea.

Een objectieve analyse van de feiten doet duidelijk zien, dat de U.S.A. reeds meer dan een jaar vecht tegen tenminste een deel van de Sovjets. Tevens zal deze analyse ieder weldenkend mens overtuigen, waartoe onze enige potentiële vijand in staat is en welk gevaar dit betekent voor Amerika.

Op het ogenblik beschikken de Sovjets over ongeveer 7.000 MIG-15. In Korea is gebleken, dat de U.S.A. maar één straalvliegtuig bezit nl. de Sabre F-86, welke gelijkwaardig is aan de MIG. Wij hebben thans echter slechts 800 Sabre's, verspreid van Frankfort tot Korea. Onze andere vliegtuigen schieten veel Sovjetmaterieel neer, maar weinig MIG's. Onze luchtmacht meldt 248 neergeschoten MIG's tegen 30 verloren gegane Sabre F-86. Volgens betrouwbare inlichtingen hebben de Sovjets een „fighter plane” in productie, welke veel beter is dan de MIG-15. Wij hebben twaalf nieuwe typen straalvliegtuigen in productie of in ontwerp, welke mogelijk zijn opwassen tegen de MIG-15 of een beter vliegtuig.

Om thans te kunnen beschikken over 7.000 MIG-15 (waarvan ongeveer 1.000 in of nabij Korea) moeten de Sovjets in 1946 met de aanmaak hiervan zijn begonnen. Welke typen begonnen zij te produceren in 1947-'48-'49-'50 en mogelijk in 1951? Het valt te betwijfelen of de U.S.A. sinds 1945 in totaal 7.000 „fighter planes” bouwde.

Air Secretary Thomas Finletter maakte kortgeleden aan het „Congress” bekend, dat de communisten beschikken over 20.000 vliegtuigen in eerste lijn en over nog eens 20.000 in reserve. Deze aantallen alleen geven echter niet genoeg het gevaar aan waartegenover de U.S.A. zich ziet gesteld. Het meest alarmerend is, dat de Roden 1.000 MIG's in of nabij Korea hebben en in staat zijn deze ook in bedrijf te houden. Hieruit blijkt wel duidelijk dat wij eigenlijk tegen de Sovjets vechten en niet tegen een stel voormalige rijstplukkers, die uit de Chinese rijstvelden werden gehaald.

Een blik op de logistieke zijde doet zien wat er in Korea gebeurt. In WO II bedroeg de bevoorrading van een divisie in de gevechtszone 600 ton per dag (ongeveer gesplitst in 50 ton levensmiddelen, 50 ton kleding enz., 50 ton B.O.S. en 450 ton munitie). Men weet dat wij zes divisies in Korea hebben, waarbij nog

moeten worden gevoegd de troepen van andere landen der Verenigde Naties, die ook moeten eten en schieten. Wat heeft het al geen transportmiddelen en mankracht gekost, het benodigde in Korea te krijgen. Bedenk daarbij dat dit reeds van Juni 1950 af zo loopt.

Laten wij nu eens aan de andere kant kijken. De Chinezen en Russen kunnen met minder toe dan de gemiddelde Amerikaan. In Washington schat men, dat de Chinese communisten 800.000 (volgens jongere berichten 1.000.000 - v. d. H.) man in of toch dicht bij Korea hebben. Veronderstel dat er slechts 400.000 zijn en zij maar een pond rijst per dag krijgen. Wie brengt al die rijst? Niemand betwist meer, dat de communisten 1.000 MIG-15 in of nabij Korea hebben. De Chinezen zenden er 200 tegelijk tegen ons de lucht in. Nu in de eerste plaats de piloten. De luchtmacht van de U.S.A. wenst, dat de piloten 1500 à 2000 vlieguren hebben, alvorens in Sabre's te vliegen en te vechten. Dit is vermoedelijk de reden waarom wij in verhouding nog zoveel MIG's neerhalen. Voor deze 1000 MIG's hebben de Roden tenminste 1500 piloten nodig, die zijn geoefend in „jet fighter operations”. Het is bekend, dat in het begin alle MIG's werden gevlogen door Sovjet-piloten, doch de Chinezen di+ thans zelf doen. Dit betekent, dat hiervoor sinds meer dan een jaar Chinese piloten zijn opgeleid. Zelfs Jozef Stalin kan zijn eigen propaganda niet geloven, dat de Chinezen in de laatste maanden zulke vorderingen maakten, dat zij duizenden „jet fighters” bouwden en reeds twee jaar konden besteden aan de opleiding van Chinese piloten om deze te vliegen.

Nog een ander punt. Tot nu toe is er weinig bekend over grote Chinese olievelden en raffinaderijen. Vanwaar krijgen de communisten hun brandstof en wie brengt deze? Indien men in het oog houdt, dat de Roden slechts een spoorlijn dwars door Siberië hebben (dit is niet geheel juist meer, zie De Militaire Spectator van November 1952 nr 11, blz. 674 - v. d. H.), moet er luchttransport zijn, welke onze luchtbrug naar Berlijn in de schaduw stelt. Om die 1000 MIG's zelfs voor die enkele vluchten per dag van brandstof te voorzien zijn 9.500.000 gallons per maand nodig. Dus 33.000 ton. Of dit 100-octaan is of niet, maakt geen verschil. Voorts moeten er ongeveer 10 of 12 landingsterreinen en 4 of 5 vliegbases

met reparatiemogelijkheden niet ver van de Yalurivier zijn gelegen. Het moet toch als belachelijk worden beschouwd, dat de Chinezen, die zes jaar geleden met de hand bajonetten maakten, nu vliegbases voor straalvliegtuigen bemannen en reparaties verrichten. Natuurlijk zijn er ook nog voorwerpen zoals parachutes, pop-out seats voor piloten, enz., welke de zonen van Confucius al sinds jaren vervaardigen!

Wij weten wat de vijand heeft. Hoe echter, logistiek gezien, krijgen de Roden het benodigde ter plaatse, hoe geschiedt het onderhoud en de reparatie? Wie kan 40.000 man geschoold technisch personeel en specialisten missen, die nodig zijn om deze MIG's op niet te grote afstand van het gebied der U.S.A. te houden?

Jerry Greene: The War in Korea.

ORDNANCE, Sept.-Oct. 1952. v. d. H.

De 155 mm howitzer op motoraffuit.

De afdelingscommandant en de drie batterijcommandanten van de „92nd Armored Field Artillery Battalion” geven hier hun mening over de 155 mm hw SP, in het bijzonder in vergelijking met de getrokken 155 mm hw.

De afdeling nam sinds September 1950 deel aan de strijd in Korea en heeft gedurende de afgelopen 21 maanden praktisch elke divisie van de Verenigde Naties gesteund. Daarbij is wel bewezen, dat artillerie op motoraffuit een grotere „tactical mobility” heeft dan getrokken artillerie. Zij kan zich in zeer oneffen terrein zeer snel verplaatsen en is beter in staat zich tegen onverhoedse aanvallen en infiltratie van de vijand te verdedigen. De 155 mm SP kan snel in stelling komen, binnen twee minuten met directe richting en binnen vijf minuten met indirecte richting vuur afgeven en ook weer snel de stelling verlaten. Zijn schootsveld blijft niet beperkt tot ongeveer 600⁰/₀₀, welke geldt zonder de motoraffuit te verplaatsen, doch kan op 6400⁰/₀₀ worden gerekend. Verandering van richting kost minder tijd dan nodig is om de zin „Armored Artillery has proven itself in Korea” uit te spreken. Alleen waar het vuur met zeer kromme baan (steilbaanvuur) betreft is de getrokken 155 hw in het voordeel. Dit is daarom nog niet bepaald een groot nadeel voor de 155 hw SP, daar deze in staat bleek steeds doeltreffend te steunen zonder dit soort vuur af te geven. Is zulks beslist noodzakelijk dan kan de 155 hw SP dit doen door de stukken zo

op te stellen, dat de voorzijde hoger staat dan de achterzijde.

Een groot voordeel is ook, dat de elevatie langs elektrische weg kan worden gegeven. Voor het laden kan dan ook altijd de loop in een hiervoor gunstige stand worden gebracht en weer even snel de juiste elevatie worden gegeven.

Verschillende malen zijn SPs in voorste lijn opgetreden om met directe richting vijand in versterkte opstellingen buiten gevecht te stellen.

Door enkele voorbeelden aan te halen bewijzen de schrijvers de juistheid van hun mening dat er geen twijfel aan bestaat, dat artillerie op motoraffuit de artillerie is van de toekomst.

Sum & Substance.

Lt. Col. Edward K. Cleveland, Battalion-commander. Capt. Frederick A. Plummer, A Batterycommander. Capt. Lloyd

E. Smith Jr, B Batterycommander.

Capt. J. T. Raley, C Batterycommander.

ARMOR, Juli-Augustus 1952. v. d. H.

Vuursteuncoördinatie.

De schrijver beoogt met dit artikel veel moeilijkheden, welke een doeltreffende vuursteuncoördinatie thans nog door verkeerd begripen in de weg staan, te doen verdwijnen.

Voor de vuursteun kan als axioma worden gesteld: *Always use the most effective weapon to do the job.* Het doel van de vuursteuncoördinatie is, dit axioma in praktijk te brengen — op de juiste tijd, op de juiste plaats en in de juiste hoeveelheid.

De infanterist kan zelf vuren met zijn persoonlijke wapens. Hij kan over vuur beschikken van zijn organieke mitrailleurs, mortieren, terugstootloze vuurmonden, tanks en vlammenwerpers. Voorts wordt hij gesteund door artillerie, vliegtuigen en eventueel scheepsgeschut. Om het doel te treffen met het hiervoor meest geschikte wapen en de veiligheid van de eigen troepen te verzekeren, moeten alle steunende vuren en luchtaanvallen nauwgezet worden gecoördineerd met andere vuren en met de manoeuvre van de terrein-winnende eenheden.

Vóór WO II was de artillerie nagenoeg het enige steunende wapen. Aan het einde van de oorlog was het duidelijk, dat wij een systeem nodig hadden om de steun door de verschillende wapens te coördineren. Verschillende meer of minder doeltreffende methoden zijn toegepast. Sinds 1945 is (vooral in Korea) grote vooruitgang merkbaar. Het belangrijkste is echter dat thans een

systeem voor het coördineren van de vuursteun is aangenomen en vastgelegd. Het Department of the Army publiceerde in Augustus 1951 Training Circular 23 (DA TC 23) Coördination of Fire Support, waarin de doctrine wordt gegeven voor de vuursteuncoördinatie van bataljon infanterie e.g. tanks tot en met leger en legergroep.

Na enkele opmerkingen van Korea-veteranen te hebben aangehaald, vervolgt de schrijver: Een commandant is voor de vuursteuncoördinatie evenzeer verantwoordelijk als voor de manoeuvre van de infanterie, het gebruik van tanks en het concentreren van het artillerievuur dat deze wapens steunt. Iedere hogere commandant heeft ondergeschikten, die aan hem verantwoordelijk zijn voor een deel van zijn bevoegdheden. Zijn artillerist is altijd verantwoordelijk geweest voor het coördineren van de vuursteun door wapens der grondstrijdkrachten, welke niet organiek tot infanterie- of tankeenheden behoren. De coördinatie van de vuursteun door vliegtuigen en scheepsgeschut is een logische uitbreiding van zijn verantwoordelijkheid. Bijgestaan door vertegenwoordigers van de steunende wapens, coördineert hij de vuursteun op elk niveau. Hij is er tevens verantwoordelijk voor, dat de steunende vuren zijn gecoördineerd met de vuren van de organiek tot de steunende eenheden behorende wapens.

De vuursteuncoördinatie geschiedt op regiments-, divisie- en legerkorpsniveau door een *Fire Support Coordination Center* (FSCC) — *vuursteuncoördinatiecentrum* (VSCC) —, dat bestaat uit de artilleriecommandant als coördinator, bijgestaan door zijn S3, zijn S2, de G3- (S3) Air van de staf van de te steunen eenheid, de air liaison officer, de naval gunfire officer en de nodige verbindingsmogelijkheden. Het fungeert als een stafsectie van de commandant van de te steunen eenheid.

Alhoewel beneden regimentsniveau geen vuursteuncoördinatiecentra worden gevormd, wordt de vuursteun op niet formele wijze gecoördineerd tussen de betreffende commandant, zijn staf en de vertegenwoordigers van de steunende wapens.

Op compagniesniveau kan de artillerieschaarwaker direct vuursteun vragen. Niet alleen van zijn eigen afdeling, maar via deze afdeling ook van DA en LKA, van vliegtuigen en soms van scheepsgeschut. Hij kan doelen waarop een lucht-aanval zal worden uitgevoerd doen markeren met rook. Hij kan vliegtuigen op

het aan te vallen doel leiden door zijn waarnemingen door te geven via een tactical air control party. De artillerieschaarwaker is tevens de adviseur en tot op zekere hoogte de vuursteuncoördinator van de compagniescommandant.

Op bataljonsniveau is de artillerieschaarwaker officier de adviseur en de vuursteuncoördinator van de bataljonscommandant.

In dit systeem heeft de commandant slechts te maken met één adviseur, de vuursteuncoördinator, hetgeen echter niet wil zeggen dat de vertegenwoordigers van de verschillende wapens de commandant niet zouden kunnen adviseren over hun eigen wapen.

Najver tussen de verschillende wapens is op het gevechtveld niet op zijn plaats, in het bijzonder niet in een vuursteuncoördinatiecentrum. Elk wapen doet zijn uiterste best gezamenlijk het beoogde succes te bereiken. *Het doel van de vuursteuncoördinatie is, alle beschikbare vuurkracht zo te gebruiken, dat met elk wapen — in verhouding tot zijn mogelijkheden — het beste resultaat wordt verkregen, teneinde de infanterie- en tanksoldaat zo doeltreffend mogelijk te steunen.*

(Ook bij ons zal dit systeem in beginsel worden gevolgd. Daar wij echter ook samenwerken met Engelse grond- en luchtstrijdkrachten, moeten nog enkele meer of minder afwijkende punten worden vastgesteld. Zodra zulks is geschied, wordt de vuursteuncoördinatie in De Militaire Spectator behandeld v. d. H.), Lt. Col. Carl. W. Schaad: *Fire support coördination*

COMBAT FORCES JOURNAL, Sept. 1952. v. d. H.

Het munitieverbruik in Korea.

Velen verbaasden zich, toen het Pentagon deze zomer verklaarde, dat het munitieverbruik per wapen per dag in Korea meer was dan in WO II. In sommige gevallen zelfs veel meer. Sindsdien zijn hierover opzienbarende feiten bekend geworden, niettegenstaande de normale bepalingen voor de geheimhouding. Het was echter noodzakelijk deze feiten aan het „Congres” voor te leggen om te voorkomen, dat gekort zou worden op de voor munitie uitgetrokken bedragen. Het duurt overigens enige tijd voor de eerste afleveringen op de verstrekte orders plaats vinden. Zo kwam het grootste deel van de in Januari 1951 geplaatste orders pas in Juni 1952 van de fabrieken. De in Korea benodigde munitie werd dan ook grotendeels uit de reserve-

voorraden gehaald. Wat zou er echter gebeurd zijn, indien de gevechtshandelingen op Korea tijdens de wapenstilstandsonderhandelingen niet gedurende enige tijd in hevigheid waren afgewenen? Nog erger, indien er elders in de wereld een volledige oorlog zou zijn uitgebroken?

Er was in het begin in Korea vooral een tekort aan artillerie- en mortiermunitie. Gelukkig kon aan de aanvragen worden voldaan, door te putten uit de reservevoorraden. Doch, in hoeverre werden deze voorraden aangesproken? Hoe groot is het verbruik van artillerie- en mortierprojectielen, van mijnen, van geweer- en mitrailleurpatronen, enz.? Wat zijn de nieuwe getallen voor het schatten van het te verwachten munitieverbruik? Hierop kan nog geen nauwkeurig antwoord worden gegeven. Secretary of the Army Frank Pace Jr, vermeldde echter op 18 Juni 1952 in zijn toespraak tot een subcomité van de senaat, een ongeveer driemaal zo groot munitieverbruik per wapen per dag dan in WO II.

Hoe ontstaat dit grotere munitieverbruik? Om een goed ingegraven en veelal nog horizontaal gedekte vijand uit te schakelen, zijn veel granaten nodig. Ook indien de vijand met enkele duizenden soldaten een van onze zwak bezette opstellingen aanvalt, zijn er met spoed heel wat brisantgranaten nodig. Mogelijk is soms meer artillerie- en mortiermunitie verbruikt dan noodzakelijk was, doch dit is beter dan te weinig. Noem dit „trading metal for flesh”. Dikwijls moet een commandant verliezen aan personeel aanvaarden, doch het streven is, onnodige verliezen te vermijden. Indien door meer munitie te verbruiken het gewenste resultaat kan worden bereikt zonder ernstige verliezen aan eigen troepen, dan zal een commandant, zeer terecht, meer munitie verbruiken. Tegenover de massa's van de vijand — soms een dertigvoudige meerderheid — moet wel veel meer munitie worden verbruikt dan in WO II. Schrijver geeft vervolgens enkele cijfers.

De marine b.v. verbruikte binnen 18 maanden 75.000 ton projectielen (geschutlading inbegrepen), 50.000 ton bommen en 250.000 vliegtuigraketten, terwijl zij in WO II tegen Iwo Jima en Okinawa respectievelijk 16.000 en 47.000 ton projectielen, 1.500 en 8.500 ton bommen en 18.000 en 60.000 vliegtuigraketten verbruikte. Voeg daar in Korea dan nog bij 36.000.000 mitrailleurpatronen en 30.000 tanks met napalm.

De luchtmacht verbruikte in Korea in

twee jaar 98.000.000 patronen tegen in 1943 over de gehele wereld 65.888.000. De 97.000 ton bommen blijven echter ver beneden de in 1943 tegen Duitsland verbruikte hoeveelheid. Voor de 264.000 verbruikte vliegtuigraketten is met 1943 geen vergelijking mogelijk, daar deze pas in 1944 werden gebruikt. Ook ten aanzien van de in Korea verbruikte 7.000.000 tanks met napalm is geen goede vergelijking mogelijk, omdat deze in Korea tegen personeel worden gebruikt, terwijl de 3.700 in WO II werden gebruikt voor het stichten van brand in gebouwen en opslagplaatsen. De gegeven cijfers van vliegtuigraketten en napalm duiden echter op een veel groter verbruik dan in 1944-1945. De huidige mitrailleur met een vuursnelheid van 1.400 schoten per minuut, geeft echter in verhouding tot de in 1944 gebruikte mitrailleur met een vuursnelheid van 800 schoten per minuut, zelf al aanleiding tot een hoger munitieverbruik.

Over het munitieverbruik van het leger zijn geen totaalcijfers bekend. Wei echter van enkele acties. Schrijver geeft de cijfers voor het verbruik van artilleriemunitie tussen 19 Augustus en 5 September 1951, bij geslaagde aanvallen door troepen van de 2e Divisie op de hoogten 940, 983 en 773 nabij Inje. In dit tijdvak werd 15 dagen hevig gevochten tegen een fanatieke massa. Daarbij verbruikten de vijf afdelingen 105 mm houwitser van de divisie gemiddeld elk 10.000 schoten per dag en de drie afdelingen 155 mm houwitser gemiddeld elk 7.500 schoten per dag. In totaal dus 1.087.500 projectielen, hetgeen à respectievelijk \$ 30 en \$ 40 per projectiel, alleen voor artilleriemunitie al \$ 36.000.000 is voor enkele hevige gevechten van een divisie. Inderdaad kostbaar, doch hoeveel Amerikaanse levens à hoeveel zouden zijn opgeofferd, indien was getracht te slagen met een geringer verbruik aan projectielen of dollars?

Generaal-Majoor Clark Ruffner, commandant van vermelde divisie, merkt op dat door een hoog munitieverbruik de vijand zware verliezen aan personeel worden toegebracht. Wat meer is, indien geconcentreerd vuur was gebracht op tegen waarneming van de grond goed gedekte verzamelgebieden of uitgangsstellingen, ja zelfs alleen op zo'n gebied was ingeschoten of de vijand bemerkte, dat onze artillerie dit op een of andere wijze kon waarnemen, vermeed hij een dergelijk gebied. De vijand weet dat hij dit kwijt is, nagenoeg alsof wij het volledig hebben bezet. Daardoor wordt hij gedwongen een ander voor hem minder

geschikt gebied of een andere weg te kiezen, waar hij weer kan worden waargenomen en weer kan worden aangegrepen. De storende vuren hinderen hem voorts bij de bevoorrading en bij de afvoer van zijn gewonden. Ook het munitieverbruik voor de artillerievuren, welke de vijand dwingen zich door moeilijk begaanbaar terrein te verplaatsen is volkomen verantwoord.

Schrijver wijst nog eens op het feit, dat op de luchtmacht, hoe machtig haar steun in sommige gevallen ook is, in bepaalde omstandigheden b.v. slecht weer boven het gevechtsveld of boven de vliegbasis, niet kan worden gerekend, in tegenstelling tot de artillerie, die altijd en ogenblikkelijk schiet, ook bij slecht weer, zelfs indien waarneming van de grond onmogelijk is. Niet-waargenomen vuren verbruiken veel munitie en worden dan ook zelden afgegeven indien er een tekort aan munitie is, doch zodra een commandant weet dat de vijand zich in een bepaald gebied concentreert of gereedstelt, zal hij volkomen terecht zonder waarneming doen vuren. Menige nachtaanval van de vijand is op deze wijze tijdig uit elkaar geslagen.

Het zal duidelijk zijn, dat door het volgen van het beginsel „trading metal for flesh” inderdaad thans bijna drie maal zoveel munitie per wapen per dag wordt verbruikt dan voorheen. Schrijver besluit met er op te wijzen, dat zulks dringend een geheel ander plan vraagt voor de aanmaak en het opslaan van munitie dan in de jaren direct na WO II.

Mark S. Watson: Ammunition Expenditure in Korea. The Cost of „Trading Metal for Flesh” in the Far East.
ORDNANCE, September/October 1952.

v. d. H.

De strijdkrachten van de Zuidkoreaanse republiek.

Gedurende de laatste twee jaar is in Zd-Korea een zeer krachtig Zuidkoreaanse leger gevormd, waarvan de sterkte momenteel 400.000 man bedraagt, terwijl de sterkte in aantal en in kwaliteit nog dagelijks toeneemt. De Zuid-Koreanen tonen zich zeer goede soldaten met een groot uithoudingsvermogen en een zeer hardnekkige wil om hun land te verdedigen. Er zijn naast de gewone trainingskampen tal van wapenscholen en officiers- en onderofficiersscholen. De opleiding geschiedt derhalve op volkomen moderne leest. Waren in het begin vrijwel alle instructeurs Amerikanen, thans is de toestand reeds zo, dat er op 1 Ame-

rikaanse instructeur reeds 6 Koreaanse instructeurs hun werk doen. Dit komt het gevoel van eigenwaarde der Zuid-Koreanen niet weinig ten goede. 600 Zuid-Koreaanse officieren volgen nu verschillende cursussen in de Verenigde Staten. De Zuid-Koreaanse divisies zijn thans op dezelfde schaal van materieel voorzien als alle andere divisies van het 8e leger in Korea. Aan de vorming van officieren en onderofficieren wordt bijzondere aandacht besteed. Ook de technische troepen bereiken in steeds groter hoeveelheid het peil der anderen. Ook de logistieke eenheden zijn thans volkomen voor hun taak berekend. Op het gebied van legeropbouw is in Korea een zeer machtig stuk werk verricht.

Mededeling.

DEPARTMENT OF DEFENSE, 7 October 1952, No. 198.

B. K.

Samenwerking grond- en luchtstrijdkrachten in Korea.

Ten behoeve van de directe nabije luchtsteun wordt een nieuwe methode toegepast. Het systeem wordt in het bijzonder beproefd door de mariniersdivisies en het is zo efficiënt, dat sinds einde Juli geen enkel eigen vliegtuig verloren ging. Het systeem bestaat daarin dat kort voor het begin van de luchtaanval alle bekende vijandelijke opstellingen van luchtdoelbestrijdingsmiddelen in de omgeving van de doelen, welke door de vliegtuigen zullen worden aangevallen, door middel van hevige artillerievuurconcentraties worden vernietigd of neutraliseerd. Vlak voor het moment, dat de vliegtuigen aanvallen, zwijgt de eigen artillerie en wordt het vuur heropend op het moment dat de aanvallende vliegtuigen weer weggaan. Het spreekt vanzelf dat een tot op seconden afgesteld tijdschema de basis voor dit optreden moet zijn. Voortdurend contact stelt daartoe in staat. Slechts een paar seconden na het inslaan van de laatste granaat der artillerie verschijnen de vliegtuigen reeds boven het aanvalsdoel en nauwelijks hebben deze hun taak volbracht of het artillerievuur barst weer los. Het systeem heeft tot nu toe prachtig voldaan. Geen verliezen aan eigen zijde, zware verliezen bij de tegenpartij. Men verwacht in de toekomst zeer veel van deze tactiek.

Mededeling.

DEPARTMENT OF DEFENSE, 8 October, No. 1069.

B. K.

Het Franse militaire budget voor 1953.

	1953	1952
Nationale verdediging	890 milliard francs	830 milliard francs
Indo-China	387 milliard francs	400 milliard francs
Overzeese gebiedsdelen	40 milliard francs	35 milliard francs
Burgerlijke verdediging	7 milliard francs	
Atlantisch Pact verplichtingen	140 milliard francs	
	1464 milliard francs (\pm 16 milliard gld.)	

Budget militaire pour 1953.

REVUE MILITAIRE d'INFORMATION,

Nov. 1952.

B. K.

De nieuwste Amerikaanse Atoom-artillerie.

De batterij bestaat uit 2 stukken. Het kaliber is 280 mm. Het gewicht is 85 ton. De dracht \pm 38 km. De batterij heeft

verder 8 trucks van 5 ton. De vuurmond kan in vuurstelling 360° draaien en in alle richtingen vuren. De maximum elevatie is 55°. De maximum snelheid waarmede de vuurmond op deze

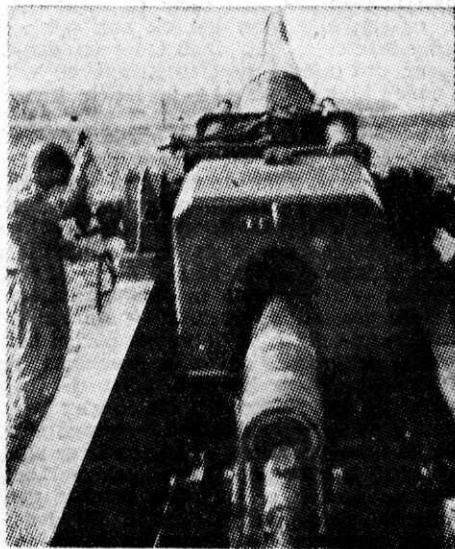
Afb. 1 De vuurmond in vuurstelling bij het afgaan van het schot

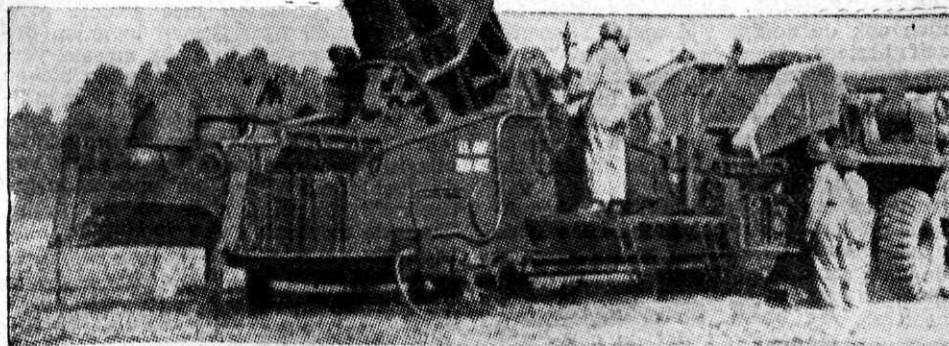
Afb. 4 De vuurmond in vervoerstelling

wijze vervoerd kan worden is 55 km per uur. Elk der trekkers kan het geheel trekken. De trekkers kunnen ook evenwijdig naast elkaar oprijden. De voorste chauffeur heeft altijd de leiding. Hij is telefonisch verbonden met de achterste chauffeur. Tot goed begrip van het geheel diene, dat het projectiel een „aatom” granaat is. De voortdrijving geschiedt gewoon met de normaal bekende ladingen.

COMBAT FORCES, Nov. 1952. B.K.

Afb. 3 Het hydraulisch laden

Afb. 2 Maximum-elevatie van de vuurmond

De taak van de officier.

Wie opmerkzaam de geestelijke ontwikkeling en de stromingen in het Zwitserse officierskorps volgt, kan zich niet aan de indruk onttrekken, dat zich een zekere richtingsloosheid van dit korps meester maakt. De oorzaak daarvan is een zekere mate van onzekerheid als gevolg van het ontbreken van een vaste lijn. Goede en vaste reglementen zijn er nog niet. Het regent aanwijzingen en veranderingen. Zoveel, dat niemand ze allemaal weet of kent. Ook is er een algemeen gebrek aan werkelijke interesse. Wel doet iedereen druk, maar dat neemt niet weg, dat er een innerlijke leegte is. Iedere generatie, ook iedere militaire generatie, heeft zijn eigen problemen, die nooit dezelfde zijn als bij de vorige generatie en die men dan ook nooit op de wijze zoals dat in de vorige generatie geschiedde, moet pogen op te lossen. Zonder enige twijfel speelt de reactie op de verschrikkelijke tweede wereldoorlog hierbij een rol, een reactie — zich uitend in afschuw en een zekere geestelijke moeheid — die op geraffineerde wijze in de koude oorlog nog wordt uitgebuit, om die gevoelens te verhogen. Waar het om gaat is het volk in het algemeen de overtuiging van de noodzaak der verdediging bij te brengen. Die overtuiging is er wel, maar zij is niet diep. Velen „geloven” het wel en menen er met het betalen van hun belastingbijdrage te zijn. En daarnaast moet van de officier en de onderofficier de bezieling uitstralen, die nodig is om het leger inderdaad tot volledige en overtuigende inzet van zijn krachten te brengen. Daarnaast speelt de moed om verantwoordelijkheid te dragen een grote rol. Het is merkwaardig hoeveel waarde aan de kennis en de toepassing van het materieel wordt gehecht, hoeveel tijd daaraan wordt besteed. Wij kunnen gerust zeggen, dat vrijwel de gehele opleiding daarop gericht is. Maar hoeveel nodig is, dat men ook de nodige tijd aan de „mens” zelf besteed. Men voert „mensen” aan en geer. materiaal. Dat wordt veelal uit het oog verloren. (Niet voor niets houdt Generaal Bradley zijn officieren steeds voor: Bedenk, dat gij steeds met mensen te doen hebt. B. K.). In dit opzicht stelt schrijver de belangrijkheid van troependienst op de voorgrond. Vervolgens stelt schrijver het probleem van de goede interne en externe voorlichting op de voorgrond, waarbij pers en radio grote diensten kunnen bewijzen. Maar bovenal geen zig-zag koers. De geschiedenis is daar om te bewijzen, dat de vaste lijn,

het geloof en de overtuiging het altijd gewonnen hebben, zelfs tegen grote meerderheden in. In deze geest moeten wij onze officieren en onderofficieren opvoeden. (Een machtig artikel, dat de bijzondere bestudering ten volle waard is, en zulks te meer, omdat dit woorden zijn, die gesproken zijn door een officier van een volk, dat in alle opzichten met het onze te vergelijken is. Het is in vele opzichten dan ook op ons volk en ons leger van toepassing. Wij kunnen er niet genoeg op wijzen, dat de officieren het hoofd en het hart, de onderofficieren de ruggegraat van een leger zijn. Aan hun opleiding en bezieling, aan de ontwikkeling van hun geest- en daadkracht kan niet genoeg aandacht worden geschonken. B. K.).

Kolonel G. Züblin: Von der Aufgabe des Officiers.

ALLG. SCHWEIZ. MIL. ZEITSCHRIFT,
Oct. 1952. B. K.

De luchtoorlog in Korea in het eerste halfjaar 1952.

Tijdens het eerste jaar van de strijd in Korea was de verhouding van afgeschoten vliegtuigen tussen communisten en Verenigde Naties 17:1. In de eerste helft van het jaar 1952 was deze verhouding teruggelopen tot 8:1, hetgeen toch nog altijd op een zeer groot lucht-overwicht wijst. Door de verdubbeling der snelheden van de vliegtuigen, hebben zich de omstandigheden waaronder de luchtsrijd plaats vindt, geheel gewijzigd. Eén ding is duidelijk, namelijk dat het begrip meesterschap in de lucht, zoals men dat in de tweede wereldoorlog kende, thans niet meer opgaat. De F 30 (Shooting Star), F 84 (Thunderjet) en F 9 F (Grumman Panther) en alle nog andere types waren de mindere van de Mig 15. De F 86 (Sabre) was en is geheel tegen de Mig 15 opgewassen. Het is merkwaardig dat ook bij luchtslagen, waarin de Chinezen met grotere aantallen dan de Amerikanen kwamen opdagen, de eersten toch de meeste verliezen leden. De B 29 Superforten bleken zich niet alleen tegen de Mig 15 te kunnen verdedigen. Zij hadden jagerbegeleiding nodig. 85-90% van de geallieerde vliegtuigverliezen staan op rekening van de luchtdoelartillerie en andere luchtdoelbestrijdingsmiddelen op de grond. Sinds de toepassing van de Napalmraket is daarin verbetering gekomen, daar deze raket het mogelijk maakt, dat het vliegtuig buiten bereik van de kleinere luchtdoelbestrijdingsmiddelen blijft. De Napalmraket behoeft geen voltreffer te zijn,

zijn uitwerking doet zich over grote oppervlakte gevoelen.

Over de waarde van de operatie „Strangle” van de geallieerde luchtmacht wordt nog geen positief oordeel uitgesproken. Deze operatie had en heeft ten doel, de vernietiging van de verbindingen der Rode legers. Zeer zeker is dat niet in zijn geheel gelukt, maar men neemt toch aan dat het voorgenomen Rode herfstoffensief er toch in de kiem mee is gesmoord.

Kolonel Eggen: Luftkrieg in Korea im ersten Halbjahr 1952.

ALLG. SCHWEIZ. MIL. ZEITSCHRIFT,
Oct. 1952. B. K.

Waarom geen artillerie op motoraffuit?

Artillerie op motoraffuit (selfpropelled artillery of S.P.) heeft in Korea in hoge mate zijn doeltreffendheid bewezen. Zo zelfs dat de aanwezigheid van S.P. artillerie een grote invloed op het moreel van de infanterie uitoefent. Korea heeft klaar en duidelijk het grote verschil tussen S.P.- en gewoon getrokken artillerie aangetoond. In alle opzichten is S.P. artillerie beter. De mobiliteit, de terreinvaardigheid, de snelheid van optreden, zijn stukken groter en beter dan van getrokken artillerie. Daardoor is het artillerievuur — en daar gaat het om — veel eerder, veel beter en in grote concentraties op de plaats waar de infanterie dit nodig heeft. De artillerie is op Korea van enorme betekenis gebleken. Daardoor werd niet alleen het aantal stukken vergroot, ook de kalibers werden opgevoerd en dank zij de S.P. kwamen daarbij alle andere eisen die men aan artillerievuur stelt, steeds beter tot hun recht. Concentraties van artillerieonderdelen zijn door S.P. oneindig sneller en doeltreffender tot stand te brengen, dan met gewone artillerie. De bediening is veiliger achter het hen omringend pantser. Andere stellingen zijn veel vlugger ingenomen, waardoor vuuronderbrekingen als gevolg van stellingveranderingen tot een uiterste minimum worden teruggebracht.

De nadelen zijn, dat bij uitvallen van het rijmechanisme, ook de vuurmond stilstaat en eventueel verloren is. De pantsering is echter een doeltreffend middel om de vijandelijke vuuruitwerking zoveel mogelijk te beperken. Ook de aanschaffingskosten zijn hoog, maar Amerikaanse technici beweren, dat zij binnenkort in staat zullen zijn om een S.P. artillerie voertuig te construeren, dat goedkoper is dan de totale uitrusting voor een getrokken vuurmond. Ook is het benzine- of oliegebruik nog hoger dan bij getrokken artillerie, terwijl de actie-

radius van het voertuig ook nog verbeterd kan worden.

Maar deze nadelen vallen geheel weg tegen de zeer grote tactische voordelen, die het als het ware mogelijk maken, het maximum rendement — dus de grootst denkbare uitwerking — uit de artillerie te halen. En dáár gaat het om.

Luitenant-Kolonel B. Moore: Why not S.P.?

COMBAT FORCES, Nov. 1952. B. K.

Een beschouwing over de Finse strijdkrachten.

Finland is altijd een natie van goede soldaten geweest. De prestaties van de Finnen in hun oorlog tegen de Sovjet-Unie in 1939-1940 en van 1941-1944 zijn indrukwekkend geweest.

Onder de huidige omstandigheden — met de mogelijkheid van een derde wereldoorlog voor ogen — is de strategische positie van Finland zeer belangrijk, in het bijzonder ten aanzien van Zweden en Noorwegen. Een aanval over land op deze staten moet via Finland gaan. Politiek hebben de Finnen een machtige prestatie geleverd door op tijd hun oorlogsverplichtingen tegenover de Sovjet-Unie te voldoen, waardoor dit land zich inderdaad politiek heeft vrijgemaakt, daar de Sovjet-Unie geen represailles meer kan nemen, wegens het niet voldoen aan de verplichtingen.

In het vredesverdrag van Parijs (10 Febr. 1947) is Finland een leger van 34.000 man, een luchtmacht van 60 vliegtuigen en een zeemacht van 4500 man toegestaan.

De zeemacht heeft echter geen vaartuigen, de vliegtuigen zijn verouderd, voor het merendeel Duitse Messerschmitt 109 toestellen. Er zijn geen jet vliegtuigen. Het Finse leger is er veel beter aan toe. De Duitsers hadden na hun terugtocht aanzienlijke voorraden materiaal achtergelaten. De jaarlichting is 20.000 man. De dienstduur is 6 maanden. Er is een reserve van 110.000 man. De officieren zijn zeer goede aanvoerders. Hun opleiding duurt 2 jaar en 7 maanden. De hogere krijgsschool cursus duurt 2 jaar en staat op zeer hoog peil. De Finse strijdkrachten zijn — gelet op hun sterkte — beslist niet in staat om het land in zijn geheel te verdedigen. Guerrilla-operaties, waartoe het land zich uitstekend leent, zijn echter zeer goed mogelijk.

Major S. Haadem: An Evaluation of Finland's Armed Forces.

MILITARY REVIEW, Nov. 1952. B. K.

Wonderwapen.

Tijdens de hevige gevechten in de „ijzeren driehoek” in Korea in Mei 1951, voerden de Chinezen een zeer zware massa-aanval op een belangrijke heuvelrug uit. Na een hevig bombardement stormden ontelbare Chinezen onder hoorngeschal voorwaarts. De barstende granaten der artillerie en de mitrailleurs sloegen verschrikkelijke gaten in de rijen der aanvallers. Maar steeds weer kwamen nieuwe aanvalsgolven opdagen. Het scheen onmogelijk om de aanval af te slaan en de heuvelrug te houden. Reeds waren de voorste Chinezen tot 100 m. van de voorste opstellingen van de Amerikanen genaderd, toen plotseling langs de gehele frontlijn gijsers van vuur uit de grond losbarstten. De hitte was zo groot dat de Amerikaanse soldaten in hun schuttersputten moesten wegduiken en geen schot meer konden afgeven. Maar in de muur van brullende vlammen werd de Chinese aanval volkomen tot stilstand gebracht. Toen de hitte voorbij was, was er — behoudens ontelbare dode en verbrande Chinezen — geen vijand meer te zien. Het was de eerste keer, dat Napalm in de vorm van landmijnen was gebruikt. De chemische dienst had voor het front van deze zo belangrijke heuvel vaten van 250 liter Napalm ingegraven, waarbij de ontsteking geschiedde door er fosforhandgranaten bij te plaatsen, die met struikeldraden in het voorterrein waren verbonden. De vaten waren in een schuine stand in de richting van de vijand ingegraven, zodat de brandende inhoud in de richting van de vijand werd geworpen door de druk van de springende handgranaten. (Dit is in moderne vorm de oude „fougas”, die ingegraven stenen in de richting van een aanvallers wierp. Ook in dit opzicht alweer niets nieuws onder de zon. B. K.). De Chinezen vrezden dit middel buitengewoon. Het kan zowel bij aanval als verdediging worden gebruikt. De toepassing ervan neemt steeds grotere afmetingen aan. Op heldere dagen, wanneer de luchtmacht goed kan optreden, is een daggebruik van 300.000 liter heel gewoon. Voor strategische bombardementen is Napalm nog maar weinig gebruikt. Voor minstens 95% is het tactisch aangewend en altijd met zeer groot resultaat, zo zelfs dat de troep — ondanks alle andere middelen die de moderne soldaat ter beschikking staan — spreekt van het wonderwapen. En te meer is dit het geval omdat het zulk een eenvoudig te maken middel is.

Generaal-Majoor Bullene: Wonder wapen. COMBAT FORCES, Nov. 1952. B.K.

Militaire notities rondom de wereld.

Patton 48 tank

De nieuwe Amerikaanse tank, de T 48 of Patton 48 heeft een kanon van 90 mm, waarvan het pantserdoorborend projectiel op 2 km een pantserplaat van 11 inch (27,5 cm) kan doorboren. Automatisch laden geeft de mogelijkheid tot een zeer grote vuursnelheid. Het richten kan zeer snel en met dodelijke nauwkeurigheid geschieden. Na het afvuren brengt een speciaal mechanisme het kanon weer terug op zijn doel. Voorts zijn aanwezig een 0,30 en twee 0,50 mitrailleurs. De hoogte is 9 voet. De motor produceert 810 pk. Maximum snelheid 55 km per uur. Hellingen van 40% kunnen worden genomen. De rupsbanden zijn 28 inch breed, d.w.z. 5 inch breder dan die van enig andere Amerikaanse tank. Gewicht 49 ton. De tank kan om zijn as draaien. Bemanning: commandant, richter, lader en chauffeur.

Een kogelvrije benzinetank, van zijde, wol, een niet genoemde stof en een substantie die — zodra deze in aanraking komt met benzine, uitzet en kogelgaten afsluit — is tot stand gekomen. De tanks zijn zeer licht, wat voor vliegtuigen van veel belang is. Verlies van benzine en brandgevaar zijn door het gebruik van deze tanks zeer verminderd.

Gereedschappen ☆ IJzerwaren
Bouwbeslag

DULLAERT

DEVENTER

Lange Bisschopstraat 27-33 - Telefoon 3141